

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 16/2021 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Paula Kirppu, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Ulla Larmi, Finanssivalvonta
- johtava asiantuntija Inna Aaltonen, Finanssiala ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Rahoitusvakausvirasto
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Suomen Pörssisäätiö
- Keskuskauppakamari
- Sijoittajien korvausrahasto
- professori Panu Kalmi

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Kuntarahoitus Oyj
- Pääomasijoittajat ry
- Sijoittajien korvausrahasto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sijoituspalvelulakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja. Ehdotuksella pantaisiin kansallisesti täytäntöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Sijoituspalvelulaista ehdotetaan muutettaviksi säännökset sijoituspalveluyritysten perustamis-
pääomavaatimuksista ja lisättäviksi säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, riskien käsitte-
lystä ja palkitsemisesta, vakavaraisuuden valvonnasta sekä hallinnollisista seuraamuksista.

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäviksi tarpeelliset täsmennykset määritel-
miin, toimivaltuuksiin ja tehtäviin. Lisäksi lakiin tehtäisiin muita teknisluonteisia korjauksia.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetaan eräiden toimilupasäännösten muuttamista ja
sijoituspalveluyritysten vakavaraisuussääntelyn eriyttämisestä johtuvia muita muutoksia. Luotto-
laitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinvastaisuudesta annettuun lakiin ehdotetaan tehtäviksi tek-
nisluonteisia säännösmuutoksia.

Sijoitusrahastolakiin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan vähimmäis-
pääomavaatimuksia koskevia muutoksia, jotka koskevat sijoituspalveluja tarjoavia toimijoita. Li-
säksi rahastoyhtiöiden ja vaihtoehtorahastojen hoitajien omien varojen vähimmäismäärää koske-
viin säännöksiin ehdotetaan tehtäviksi direktiivimuutosta vastaavat muutokset.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 27.6.2021.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksen keskeinen sisältö ja tavoitteet. Hallituksen esityksen mukaisella sääntelyllä on tarkoitus panna kansallisesti täytäntöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi.

Kansallisesta lainsäädännöstämme muutettavaksi ehdotetaan sijoituspalveluyritysten perusta-
mispääomavaatimuksia, hallinto- ja ohjausjärjestelmiä, riskien käsittelyä, palkitsemisesta, vaka-
varaisuuden valvontaa sekä seuraamuksia koskevaa normistoa. Lisäksi lakiin tehtäisiin teknis-
luonteisia korjauksia.

Ehdotetun sääntelyn myötä sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimukset tarkentuvat sel-
keämmin vastaamaan niiden toiminnan riskejä. Sääntely korvaa sijoituspalveluyrityksiin aiem-
min sovelletut luottolaitoslain vakavaraisuusvaatimukset.

Direktiivin täytäntöönpanoon ei juurikaan sisälly kansallista harkintavaraa. Pääomamarkkinoiden kehittämisen ja ylipäänsä pääomien vapaan liikkuvuuden kannalta jäsenvaltioille annettavan harkintavallan kapeus myötävaikuttaa osaltaan siihen, että sääntelyllä pystytään turvaamaan tasapuoliset kilpailuolosuhteet koko unionin alueella. Talousvaliokunta pitää ehdotettua sääntelyä kannatettavana ja puoltaa sen hyväksymistä runsaslukuisin, teknisin muutoksin.

Yleisiä huomioita. Talousvaliokunnan ehdottamat muutokset ovat valtaosin säännösten kielellistä ilmaisutapaa selkeyttäviä tai sääntelykokonaisuuden johdonmukaisuutta edesauttavia korjauksia. Muutosten näennäinen detaljiluonne ei kuitenkaan täysin heijastele näiden täsmennysten todellista merkitystä. Sijoituspalvelutoimintaa säännellään varsin laaja-alaisesti ja yksityiskohtai-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

sesti, minkä vuoksi on erittäin tärkeää, että sääntely on lakiteknisesti mahdollisimman johdonmukaisesti ja selkeästi laadittu.

Talousvaliokunta yhtyy asiantuntijalausunnoissakin esiin nostettuun huomioon siitä, että hallituksen esityksen perusteluissa käytettyä K-tekijän käsitettä ei avata tarkemmin. Perusteluista selviää, että K-tekijöillä ilmaistaan erilaisia riskejä, mutta tätä sijoitustoiminnan riskien ja tuoton välisen suhteen mallinnuksen työvälinettä ei kuvata. Ratkaisu on perusteltavissa, koska K-tekijöistä säädetään asetuksessa, eivätkä ne siten suoraan tule esille nyt täytäntöönpanon kohteena olevan direktiivin yhteydessä.

Vakavaraisuuslaskennassa tarkastelun kohteena olevan sijoituspalvelutoiminnan riskillisyyden on todettu korreloivan erityisesti toiminnan volyymin ja riskien hajauttamisen kanssa, mutta laskennassa on tärkeää pystyä huomioimaan runsaslukuinen joukko muitakin tekijöitä. K-tekijät ovat sellaisia sijoitustoimintaan liittyviä elementtejä, joita mahdollisimman monipuolisesti arvioimalla on katsottu voitavan arvioida riskejä, jotka realisoituessaan ja eskaloituessaan voisivat vaarantaa sijoituspalvelun tarjoajan vakavaraisuuden ja mahdollisesti myös sen asiakkaiden aseman. K-tekijöitä voivat olla esimerkiksi hoidettavina olevien varojen määrä ja laatu, säilytettävienä ja hallinnoitavina olevat varat, käsiteltävinä olevat asiakastoimeksiannot, vastapuolen maksukyky, määritetyt kynnyksarvot ylittävä keskittymäriski tai päivittäinen kaupankäyntivirta. Talousvaliokunta pitää hyvänä, että sijoittajansuojaa ja markkinoiden mahdollisimman häiriötöntä toimintaa tuetaan monin keinoin, jollaisena K-tekijöiden tuomista sääntelykehikkoon voidaan pitää. Sisällöllisesti muutos ei ole merkittävää, joskin sillä on vaikutus palveluntarjoajien compliance-toimintoihin.

Johtopäätökset. Rahoitusmarkkinoiden lisääntynyt sääntely on vahvistanut rahoitusvakautta, mutta sen kääntöpuolena on toimialan compliance-kustannusten lisääntyminen, jonka viimekätinen maksaja on aina kuluttaja. Tähän liittyy monisyinen punninta siitä, onko samanlainen, kaikkia koskeva sääntely tarkoituksenmukainen vai voisiko sääntelyä eriyttää. Nyt käsitelyssä oleva ehdotus vie lainsäädäntöä toimijoiden riskejä paremmin heijastavaan suuntaan, mitä voidaan pitää eriyttämiskehityksenä. Nyt voimassa oleva vakavaraisuuskehys on suunniteltu nimenomaan luottolaitosten tarpeisiin, ja se on nähty liiallisen monimutkaisena ja kuormittavana pienemmille toimijoille.

Sijoituspalvelu yritykset eivät ole makrovakauden kannalta yhtä keskeisessä roolissa kuin talletuspankit, mutta koska ne kuitenkin toimivat osittain samalla finanssimarkkinalla, on johdonmukaista, että myös sijoituspalveluyhtiöitä koskee pankkisääntelyn kanssa yhdensuuntainen — joskin kevyempi — sääntely.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta

1. luku. Yleiset säännökset

4 §. Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset. Talusvaliokunta ehdottaa tarkennettavaksi 1 luvun 4 §:n 2 momentin viittauksia, jotka liittyvät tämän saman lain 6 luvun 1 §:ään. Viittaukset 6 luvun 1 §:ään korjattaisiin vastaavasti kuin ehdotetaan muutettavaksi sijoitusrahastolain 3 luvun 1 §:n 5 momentissa ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 6 luvun 2 §:n 5 momentissa. Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvontadirektiivin yhteydessä ei muutettu sijoitusrahastodirektiivin tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun direktiivin omien varojen määritelmää.

Pykälän 2 momenttiin tulee tehdä myös muutokset, jotka johtuvat hallituksen esityksen HE 171/2020 vp mukaisen sääntelyn voimaantulosta.

13 §. Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys, sivuliike ja monialan holdingyhtiö. 13 §:n otsikkoon tulee lisätä pykälään lisätty monialan holdingyhtiö. Pykälän 1 momenttiin lisätyn 10 kohdan rahoitusalan holdingyhtiö ja sijoitusalan holdingyhtiö tulee määritellä. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan pykälän muutosta. Pykälän määritelmää täydennettäisiin siltä osin kuin määritelmään sisältyy viittauksia muihin holdingyhtiöihin, joita ei ole tässä laissa erikseen määritelty.

20 §. Omistusyhteisö. 20 §:ään tulee täsmentää omistusyhteisön käsitettä. Määritelmää täydennetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 23 alakohdassa tarkoitetulla sijoitusalan holdingyhtiöllä.

6. luku. Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §. Perustamispääoma. 6 luvun 1 §:n 1 ja 2 momenteissa luetellaan nimeltä lain 1 luvun 15 §:n sijoituspalveluita ja -toimintoja, joita kyseiset momentit koskevat. 2 momentissa mainitaan lueteltujen lisäksi erikseen sijoitustoiminta kuin se olisi mainittujen sijoituspalveluiden ja -toimintojen lisäksi mahdollinen erillinen toiminta. Tästä voi saada käsityksen, että sijoituspalveluyritys voisi harjoittaa 1 luvun 15 §:n sijoituspalvelujen ja -toimintojen lisäksi jotain muuta sijoitustoimintaa 75 000 euron perustamispääomalla, vaikka sijoitustoiminta (käytännössä kaupankäynti omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaaminen) edellyttää 1 momentin mukaan 750 000 euron perustamispääomaa. Pykälän 2 momentin sisältöä selkiytettäisiin poistamalla harhaanjohtava viittaus sijoitustoimintaan.

2 a §. Sisäisen pääoman riittävyden ja maksuvalmiuden arviointi. 2 a §:n 4 momentin ”ryhmän pääomavaatimuksen valvontaa” ei ole määritelty eikä säännöksestä ilmene, mistä ryhmästä tai mistä valvonnasta siinä on kysymys. Säännös tulee selkiyttää siten, että siitä ilmenee

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

kyseessä olevan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 8 artiklan soveltaminen (poikkeuslupa 7 artiklan mukaisesta konsolidoinnista). Ilmaisun ”ryhmä” sijasta tulisi käyttää laissa määriteltyä ilmaisua ”konserni”. Ryhmä on määritelty direktiivin 3 artiklan 1 kohdan alakohdassa 13 viittauksella tilinpäätösdirektiivin 2013/34/EU 2 artiklan 11 alakohdassa tarkoitettuun konserniin.

2 b §. EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimusten soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin. 2 b §:n 3 momentissa mainitut yhteistä sijoitustoimintaa harjoittava yritys ja vakuutusyritys on syytä määritellä. Momentin määritelmää täsmennettäisiin yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten ja vakuutusyritysten osalta. Momentti rajaisi Finanssivalvonnan arvioinnin kohteena 2 momentissa olevien konsolidoituihin varoihin laskettavien varojen määrää.

2 b §:n 4 momentin luottolaitoslakia koskeviin viittauksiin on lisättävä luottolaitoslain sisäisiä liiketoimia koskeva 5 luvun 15 §, koska sijoituspalvelulain 6 b luvun 2 c § on suljettu säännöksen 1 momentissa pois soveltamisalasta.

2 c §. Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin. 2 c §:ssä viitataan 1 luvun 15 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdassa määriteltyjen sijoituspalvelujen tarjoamiseen. Johdonmukaisuuden vuoksi tulee näihin kohtiin viitattaessa käyttää palvelujen tarjoamisen sijaan toimintojen harjoittamista. Lisäksi 2 c §:ään on lisättävä viittaus luottolaitoslain 9 a lukuun, jota tulee myös jatkossa soveltaa kaikkiin säännöksessä tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin. Säännöksen otsikkoa tulee muuttaa, sillä säännös ei koske luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain soveltamista vaan luottolaitoslain eräiden lukujen soveltamista.

6 b. luku. Hallinto- ja ohjausjärjestelmät, avoimuus, riskien hallinta ja palkitseminen

1 a §. Sijoituspalveluyrityksen sisäinen hallinnointi ja ohjaus. 1 a §:n otsikon sisäinen hallinnointi- ja ohjaus tulee muuttaa muualla tässä laissa sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa vakiintuneeseen ilmaisuun ”hallinto- ja ohjausjärjestelmät”. Sama koskee 1 momentin ilmaisuja hallinnointi- ja ohjausjärjestelyt.

1 b §. Hallinto- ja ohjausjärjestelmien soveltaminen pieniin ja ilman sidossuhteita oleviin sijoituspalveluyrityksiin. 1 b §:n i momentin soveltamisalaan tehdään 2 b §:n soveltamista koskeva tarkennus ja 2 momentista tulee poistaa ylimääräinen sana ”asetuksen”.

2 a §. Hallituksen rooli riskienhallinnassa. Riskienhallinnasta ja palkitsemisen periaatteista päättäminen on osakeyhtiössä hallituksen vastuulla. Hallitus voi perustaa vastuulleen kuuluvien asioiden valmistelua tehostaakseen valiokuntia, joissa asioihin voidaan perehtyä laajemmin. Valiokunnat avustavat hallitusta valmistelemalla hallitukselle kuuluvia asioita, ja hallitus on vastuussa valiokunnille osoittamiensa tehtävien hoitamisesta. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee niille kuuluvat päätökset kollektiivisesti. Tämä suomalaisten yhtiöiden hallinnointikäytännön lähtökohta on tunnustettu mm. osakeyhtiölaissa (OYL 6:16 b) ja luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (LLL 8:5 ja 9:4).

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Hallituksen esityksessä käytetään ilmaisua sijoituspalveluyrityksen riskivaliokunta (2 a §:n 4 momentti) Valiokunta on direktiivin mukaan tarkoitettu olemaan sijoituspalveluyrityksen hallituksen valiokunta. Tämän tulee käydä selkeästi säännöksestä ilmi.

2 b §. Riskien hallinta. 2 b §:n 3 momentissa tulee asiakkaan varojen erottelun sijaan käyttää vakiintunutta ilmaisua ”asiakasvarojen pitäminen erillään”.

1 b §:n 1 momentissa suljetaan luvun 2 b § pois pieniltä ja ilman sidossuhteita olevilta sijoituspalveluyrityksiltä, mutta luvun 2 b §:n 8 momentin mukaan tietyt pykälän säännökset kuitenkin ulotetaan sovellettaviksi näihin sijoituspalveluyrityksiin. Säännösten soveltamisalan tulee käydä selkeästi ilmi suoraan 1 b §:stä. Talousvaliokunta esittää, että 2 b §:n ehdotettu 8 momentti poistetaan ja että ehdotettu 9 momentti siirtyy näin ollen 8 momentiksi.

3 §. Sijoituspalveluyrityksen toimintaa tosiasiallisesti johtavien henkilöiden vähimmäismäärä. 3 § viittaa kumottuun 1 §:ään. Virheellinen viittaus tulee korjata viittauksella 1 a, 1 b ja 4 §:ää. Pykälässä tulee viitata 4 §:ssä säädettyihin sijoituspalveluyrityksen johdon luotettavuus- ja pätevyysvaatimuksiin. Pykälän aiempi viittaus voimassa olleen 6 b luvun 1 §:ään sisälsi viittauksen sijoituspalveluyrityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskeviin yleisiin vaatimuksiin. Sijoituspalveluyrityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmistä säädetään nyt 1 a §:ssä ja niitä koskevista poikkeuksista 1 b §:ssä.

7 §. Palkitsemisjärjestelmät ja noudatettavat periaatteet. Hallituksen esityksessä käytetään ilmaisua sijoituspalveluyrityksen palkitsemisvaliokunta (7 §:n 4 momentin johdantokappale). Valiokunta on direktiivin mukaan tarkoitettu olemaan sijoituspalveluyrityksen hallituksen valiokunta. Tämän tulee käydä selkeästi säännöksestä ilmi.

10 §. Muuttuvan palkkion maksaminen muuna kuin rahana ja maksun lykkääminen.

10 § tulee muuttaa ilmaisultaan täsmällisemmäksi. Ilmaisua ”rahoitusväline” ei tule käyttää muista kuin laissa rahoitusvälineiksi määritellyistä instrumenteista. ”Instrumentti” kattaa myös muut kuin rahoitusvälineen määritelmän mukaiset välineet. Momentin luetelmakohdan 4 ilmaisu selkeytetään korvaamalla ”käteisraha” ”käteisinstrumentilla”.

11 §. Palkitsemisvaliokunta. Hallituksen esityksessä käytetään ilmaisua sijoituspalveluyrityksen palkitsemisvaliokunta (11 §:n 1 momentti). Valiokunta on direktiivin mukaan tarkoitettu olemaan sijoituspalveluyrityksen hallituksen valiokunta. Tämän tulee käydä selkeästi säännöksestä ilmi.

6 c. luku. Taloudellisen aseman valvonta ja vakavaraisuuden arviointiprosessi

2 §. Vakavaraisuuden arviointi. 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tulee hallinnointijärjestelmät muuttaa hallintojärjestelmiksi vastaamaan johdonmukaisesti laissa muuten käytettyä ilmaisua hallinto- ja ohjausjärjestelmät.

7 §. Omien varojen lisävaatimuksia koskeva ohjaus. 7 §:n 1 momenttia tulee selkeyttää. Pykälän sanamuodon perusteella saa virheellisesti käsityksen, että se koskee myös pieniä ja ilman

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

sidossuhteita olevia sijoituspalveluyrityksiä. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että ”Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta tarkemmin ohjeistaa omien varojen määrästä suhteellisuusperiaatteen huomioon ottaen. Suhteellisuutta harkittaessa tulisi huomioida harjoitetun toiminnan suuruus, merkitys finanssijärjestelmän kannalta sekä toiminnan luonne, laajuus, että monimuotoisuus. Oikeus ei käsittäisi pykälässä säädettyjä pieniä ja ilman sidossuhteita olevia sijoituspalveluyrityksiä.”

Pykälän sanamuotoa tulee muuttaa siltä osin, etteivät EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttävät sijoituspalveluyritykset kuulu pykälässä tarkoitetun pääomavaatimuksen arvioinnin piiriin.

12 §. Valvojan määrittäminen. 12 §:n 4 momentin ilmaisua tulee selkeyttää. Momentin sanamuotoon tulee tehdä oikaisu, jotta ”taseen loppusumma” viittaisi oikein sijoituspalveluyrityksen taseen loppusumman kokoon.

12 §:n 6 momentin kirjoitusvirhe tulee korjata, poistamalla ylimääräinen sana ”muun”.

13 §. Valvojaan liittyvät erityiset tehtävät. 13 §:n 1 momentin eri kohdissa on termistön osalta epä johdonmukaisuutta. 1 kohdassa käytetään termiä sijoituspalveluyritysryhmä, kun 2 kohdassa sijoituspalveluyrityksen ryhmä. ”Ryhmä” on määritelty direktiivin 3 artiklan (1) kohdan 13 alakohdassa viittauksella tilinpäätösdirektiivin (2013/34/EU) 2 artiklan 11 alakohdassa määriteltyyn konserniin.

13 §:n 1 momentin alussa valvonta ja valvontakollegio on liitetty 12 §:n mukaiseen tilanteeseen ja tehtäviin, jolloin kysymykseen voi tulla konsolidoitu tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonta. Sijoituspalveluyritysryhmä on käsitteenä määritelty EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan (1) kohdan 25 alakohdassa. Sijoituspalveluyritysryhmän käsitteellä on merkitystä erityisesti ryhmän pääomavaatimuksen osalta, kun pääomavaatimukseen ei kuitenkaan sijoituspalveluyritysryhmän tilanteessa laskettaisi mukaan konserniin mahdollisesti kuuluvaa luottolaitosta. Pykälässä lueteltujen organisaatioon liittyvien selvitysten osalta sanotulla jaottelulla ei olisi vaikutusta.

7. luku. Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

3 §. Omien osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankintaa koskevat rajoitukset. 3 §:n 5 momentti tulee poistaa, sillä säännös on päällekkäinen luottolaitoslain 5 luvun 6 §:n kanssa, jossa jo säädetään omien osakkeiden ym. hankintaa koskevista rajoituksista, jotka koskevat luottolaitosta ja sen konsolidointiryhmään kuuluvia muita yrityksiä.

10 §. Määräysvallan hankkiminen kolmannessa maassa sijaitsevassa yrityksessä. 10 §:n 3 momentin ehdotettu sisältö on päällekkäinen luottolaitoslain 5 luvun 13 §:n kanssa hallituksen esityksen HE 171/2020 vp mukaisten muutosten myötä. Säännöksen 3 momentin tulisi sen sijaan sisältää Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus luottolaitoslain 5 luvun 13 §:n 3 momenttia vastaavasti.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

2. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

4 §. Valvottavat. 4 §:n 4 momentin 9 kohtaa tulee täsmentää.

10 §. Johtokunnan tehtävät. Tässä hallituksen esityksessä muutoksen kohteena oleva pykälän 6 kohta täytyy päivittää vastaamaan hallituksen esityksen HE 171/2020 vp mukaisen lainsäädännön muutoksia.

41 a §. Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa. 41 a §:n 15 momentin 1 kohdan liikevaihdon määritelmää on täydennettävä siten, että siinä otetaan huomioon myös tilanne, jossa luottolaitos tai sijoituspalveluyritys on konsernin emoyhtiö. Asia on huomioitu oikein hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

5. Laki sijoitusrahastolain muuttamisesta

3. luku. Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma

1 §. Vähimmäispääoma. 1 §:n 5 momentin viittausta tulee täydentää. Pykälän 5 momentissa säädetään sijoituspalveluja tarjoavan rahastoyhtiön pääomavaatimusten määrästä toiminnan laadun mukaisesti ja ottaen huomioon, onko rahastoyhtiöllä oikeus pitää asiakasvaroja hallussaan.

5. luku. Vakavaraisuus ja riskienhallinta

3 §. Omien varojen vähimmäismäärä. Pykälän 4 momentin säännöstä tulee täsmentää voimassa olevan lain yleisviittauksen sijaan viittaamalla suoraan EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan 1 kohdan a—e alakohtiin, joissa on säädetty perustamispääoman laadullisista vaatimuksista. Suomessa rahastoyhtiön toimilupa on sijoitusrahastolain 2 luvun 5 §:n mukaan mahdollista myöntää vain osakeyhtiölle ja osakeyhtiölain mukainen osakepääoma täyttäisi tyypillisesti EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan edellytykset. Asetuksen 26 artiklassa edellytetään lisäksi, että osakkeiden tulee olla osakeyhtiölain mukaisia osakkeita, joiden ominaisuuksia ei ole muutettu yhtiöjärjestyksessä EU:n vakavaraisuusasetuksen 28 artiklan mukaisten edellytysten vastaisiksi. Asetuksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdan viittaus 29 artiklaan koskee vain muita kuin osakeyhtiömuotoisia laitoksia eli esimerkiksi osuuspääomaa ja säästöpankkien kantarahastoa eikä tulisi sovellettavaksi rahastoyhtiöön.

6. Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

6. luku. Toimintaedellytykset

2 §. Vähimmäispääoma. Talousvaliokunta ehdottaa 2 §:n 5 momentin viittauksen täydentämistä. Pykälän 5 momentissa säädetään sijoituspalveluja tarjoavan vaihtoehtorahastojen hoitajan pääomavaatimusten määrästä toiminnan laadun mukaisesti ja ottaen huomioon, onko vaihtoehtorahastojen hoitajalla oikeus pitää asiakasvaroja hallussaan.

3 §. Omien varojen sijoittaminen ja omien varojen laatu. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan sisällön täsmennystä. Varsinaiseen pykälään tulee lisätä uusi 2 momentti omien varojen

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

laadullisista kriteereistä. Tämä vastaisi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua direktiiviä ja myös sijoitusrahastolain 5 luvun 3 §:n 4 momentin muutosta. Suomessa vaihtoehtorahaston hoitajan toimilupa on vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 4 luvun 3 §:n mukaan myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle ja osakeyhtiölain mukainen osakepääoma täyttäisi tyypillisesti EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan edellytykset. Asetuksen 26 artiklassa edellytetään lisäksi, että osakkeiden tulee olla osakeyhtiölain mukaisia osakkeita, joiden ominaisuuksia ei ole muutettu yhtiöjärjestyksessä EU:n vakavaraisuusasetuksen 28 artiklan mukaisten edellytysten vastaisiksi. Asetuksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdan viittaus 29 artiklaan koskee vain muita kuin osakeyhtiömuotoisia laitoksia eli esimerkiksi osuuspääomaa ja säästöpankkien kantarahastoa eikä tulisi sovellettavaksi vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

7. Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 1 ja 8 luvun muuttamisesta

8. luku. Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

7 §. Omien varojen alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus. Hallituksen esityksessä 7 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 momentti, jossa määritellään lain piirissä oleviin sijoituspalveluyrityksiin (joihin ei sovelleta luottolaitoksia koskevaa EU:n vakavaraisuusasetusta) sovellettavat muodostamisperusteet laskettaessa niiden omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäismäärää (MREL-vaade). Lisäys on tarpeen, koska sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaateet eriytyvät luottolaitoksiin sovellettavista vaateista.

Uusi, lisättävä momentti saa kuitenkin numeron 7 hallituksen esityksen HE 171/2020 vp mukaisen lainsäädännön tultua hyväksytyksi.

Luottolaitosten MREL-vaade koostuu yhtäältä kokonaisriskiin pohjautuvasta vaatimuksesta ja toisaalta vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vastuiden kokonaismäärään pohjautuvasta vaatimuksesta. Sijoituspalveluyritysten uusi vakavaraisuuskehikko ei pidä sisällään vähimmäisomavaraisuusasteeseen pohjautuvaa vaatimusta, joten sitä ei voida sisällyttää myöskään MREL-vaateen osa-alueeksi.

Momentin loppuun on lisättävä momentissa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin sovellettava tarkentava rajausta, jonka mukaisesti kyseisiin sijoituspalveluyrityksiin ei sovellettaisi kuitenkaan vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävää vastuiden kokonaismäärään pohjautuvaa vaatimusta.

9. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 8 §:n muuttamisesta

4 §. Suhteellinen valvontamaksu. Taulukko tulee ajantasaistaa sisältämään hallituksen esityksen HE 178/2020 vp mukaisen lainsäädännön hyväksymisen johdosta. Luetteloon täytyy lisätä ydinjätehuoltorahasto.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

5 §. Suhteellista valvontamaksua maksavan valvontamaksu. Taulukko tulee ajantasaistaa sisältämään hallituksen esityksen HE 178/2020 vp mukaisen lainsäädännön hyväksymisen johdosta. Luetteloon täytyy lisätä ydinjätehuoltorahasto.

10. Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 8 luvun 4 §:n muuttamisesta

8. luku. Hallinnolliset seuraamukset

4 §. Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus. Talousvaliokunta katsoo, että 4 §:ään ehdotettua muutosta on täsmennettävä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 16/2021 vp sisältyvät 3., 4., 8. ja 11. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 16/2021 vp sisältyvät 1., 2., 5.—7., 9. ja 10. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 2—4 § sekä 6 b luvun 1 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 luvun 2 § laeissa 623/2014, 895/2017 ja 1069/2017 sekä 3 ja 4 § laissa 623/2014 sekä 6 b luvun 1 § laissa 1069/2017,
muutetaan 1 luvun 4 §:n 2 momentti, 11 §:n 5, 6 ja 11 kohta, 12, 19, 20 ja 21 § sekä 26 §:n 16 kohta, 2 luvun 1 §:n 2 momentti, 6 luvun 1 §, 6 b luvun otsikko ja 2 §:n 2 momentin johdantokappale, 3 §, 7 luvun 3 §:n 1—3 momentti, 10 §, 11 §:n otsikko, 1 ja 3—5 momentti, 11 luvun 2

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

§:n 2 momentin 5 kohta, 14 §:n 2 momentti sekä 15 §:n 2 ja 3 momentti, 12 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1—3 ja 5 momentti sekä 3 §:n 1 ja 2 momentti, 15 luvun 2 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohta, 3—5 momentti, 6 momentin 4 ja 6 kohta ja 8 momentti sekä 16 luvun 1 §:n 1—3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 §:n 2 momentti ja 26 §:n 16 kohta, 15 luvun 2 §:n 6 momentin 4 kohta ja 8 momentti sekä 16 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti laeissa 513/2019 ja /2021, 1 luvun 11 §:n 5, 6 ja 11 kohta, 12, 19 ja 21 §, 6 b luvun otsikko ja 2 §:n 2 momentin johdantokappale, 7 luvun 3 §:n 1—3 momentti, 10 § sekä 11 §:n otsikko, 1 ja 3—5 momentti, 15 luvun 2 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohta, 3—5 momentti ja 6 momentin 6 kohta sekä 16 luvun 1 §:n 3 momentti laissa 1069/2017, 2 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 294/2019, 6 luvun 1 § laeissa 1069/2017, 294/2019 ja 397/2019, 12 luvun 2 §:n 2, 3 ja 5 momentti laissa 397/2019, 11 luvun 15 §:n 2 momentti ja 12 luvun 3 §:n 1 momentti laissa 623/2014, 11 luvun 15 §:n 3 momentti laissa 218/2019 ja 12 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 645/2018, sekä

lisätään 1 luvun 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 12—15 kohta, 13 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017 ja 294/2019, uusi 10 kohta, jolloin nykyinen 10 kohta siirtyy 11 kohdaksi, lukuun uusi 21 a § ja 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017 ja 513/2019, uusi 17 kohta, 3 lukuun uusi 1 a §, 6 lukuun uusi 2 a—2 c §, 6 b lukuun uusi 1 a, 1 b, 2 a—2 c ja 7—13 §, lakiin uusi 6 c luku, 7 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 5 momentti, 11 luvun 15 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 623/2014 ja 218/2019, uusi 5 momentti ja 15 luvun 2 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 4 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 **tai** 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—4, 4 a, 5—7 §:ssä, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 **tai** 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä sekä 9—11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

11 §

Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

6) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;

11) *komission delegoidulla direktiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä asiakkaiden rahoitusvälineiden ja varojen suojaamisen, tuotevalvontavelvoitteiden sekä välityspalkkioiden, provisioiden tai muiden rahallisten tai ei-rahallisten etujen tarjoamiseen tai vastaanottamiseen sovellettavien sääntöjen osalta annettua komission delegoitua direktiiviä (EU) 2017/593;

12) *sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta* -direktiivillä sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2019/2034;

13) *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033;

14) *kriisinratkaisudirektiivillä* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/59/EU;

15) *tilintarkastusdirektiivillä* tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/43/EY.

12 §

Euroopan unionin tekniset standardit ja delegoidut asetukset

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ohella sijoituspalveluyrityksiä koskevia säännöksiä on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivissä, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa ja sijoitus-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

tuspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa ja delegoiduissa asetuksissa.

13 §

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys, sivuliike ja monialan holdingyhtiö

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *monialan holdingyhtiöllä* emoyritystä, joka on muu kuin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 16 kohdassa tarkoitettu rahoitusalan holdingyhtiö, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 23 kohdassa tarkoitettu sijoitusalan holdingyhtiö, luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai direktiivissä 2002/87/EY tarkoitettu rahoitusalan sekaholdingyhtiö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on sijoituspalveluyritys;

11) *sivuliikkeellä* muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa sijoituspalveluyritystä tai ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja josta käsin tarjotaan sijoituspalvelua tai harjoitetaan sijoitus-toimintaa sekä voidaan tarjota myös oheispalvelua; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

19 §

Palveluyritys

Tässä laissa *palveluyrityksellä* tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettua oheispalveluyritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluja taikka muita vastaavia sijoituspalveluyrityksen pääasialliseen liiketoimintaan liittyviä palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle.

20 §

Omistusyhteisö

Tässä laissa *omistusyhteisöllä* tarkoitetaan:

1) EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 23 alakohdassa tarkoitettua sijoitusalan holdingyhtiötä; ja

2) EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 21 alakohdassa tarkoitettua rahoitusalan sekaholdingyhtiössä, jonkatytäryrityksistä ainakin yksion sijoituspalveluyritys.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

21 §

Luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen konsolidointiryhmä

Tässä laissa *luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisella konsolidointiryhmällä* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää.

21 a §

Sijoituspalvelukonsolidointiryhmä

Tässä laissa *sijoituspalvelukonsolidointiryhmällä* tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 11 kohdassa tarkoitettuja yrityksiä.

Sijoituspalvelukonsolidointiryhmään sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa.

26 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

16) *osakkeenomistajien oikeudet -direktiivillä* osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/36/EY;

17) *hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimivalla välittäjällä* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 150 alakohdassa määriteltyä hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimivaa välittäjää.

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

1 §

Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen luvanvaraisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä sekä siihen liittyvää riippumatonta sijoitusneuvontaa saa tarjota tässä laissa tarkoitettun toimiluvan saanut elinkeinonharjoittaja. Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla tai oikeushenkilöllä, jota johtaa yksi luonnollinen henkilö, on oltava oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan 6 b luvun 1 a, 2, 2 a, 2 b ja 3 §:ssä tarkoitettujen säännösten noudattaminen kyseisen palvelun tarjoamisessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

3 luku

Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä merkittävien omistajien luotettavuus

1 a §

Eräiden sijoituspalveluyritysten toimilupaa koskeva erityissäännös

Sijoituspalveluyrityksen, jolle on myönnetty toimilupa 1 luvun 15 §:n 1 momentin 3 tai 6 kohdassa tarkoitettuun kaupankäyntiin omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamiseen, on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 luvun mukaisesti luottolaitoksen toimilupaa, jos sen kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta laskettu kuukausittaisten kokonaisvarojen keskiarvo täyttää vähintään EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa säädetyt edellytykset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys voi jatkaa momentissa tarkoitettua sijoituspalvelutoimintaa siihen asti, kun se on saanut luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen toimiluvan.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle tai sijoituspalveluyrityksen toimilupaa hakevalle, jos se katsoo 1 momentissa tarkoitettujen kynnysarvojen täytyvän.

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §

Perustamispääoma

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen perustamispääoman, joka käy kauppaa omaan lukuunsa tai harjoittaa liikkeeseenlaskun takaamista taikka joka tarjoaa organisoidun kaupankäynnin järjestämistä ja käy kauppaa omaan lukuunsa tai sillä on lupa tehdä niin, on oltava vähintään 750 000 euroa.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen perustamispääoman, jolla ei ole lupaa pitää hallussaan asiakasvaroja ja joka harjoittaa toimeksiantojen välittämistä, toimeksiantojen toteuttamista, omaisuudenhoitoa, sijoitusneuvontaa tai liikkeeseenlaskun järjestämistä, ~~taikka sijoitustoimintaa~~, on oltava vähintään 75 000 euroa.

Muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten perustamispääoman on oltava vähintään 150 000 euroa.

Sijoituspalveluyrityksen perustamispääoman tulee muodostua yhdestä tai useammasta pääomaerästä, joista säädetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklassa. Edellä 1, 2 ja 4 momentissa tarkoitettuun perustamispääomaan luettavan osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä ja perustamispääoman on täytettävä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklan mukaiset vaatimukset.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

2 a §

Sisäisen pääoman riittävyyden ja maksuvalmiuden arviointi

Sijoituspalveluyritysten vähimmäispääomavaatimuksista säädetään tarkemmin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa. Sijoituspalveluyrityksellä, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädettyjä edellytyksiä, on oltava hyvin perustellut, tehokkaat ja kattavat järjestelyt, strategiat ja menettelytavat, joiden avulla se arvioi, seuraa ja ylläpitää tarvittavan sisäisen pääoman ja likvidien varojen määrää, laatua ja jakautumista tasolla, joka riittää kattamaan senluonteiset ja -tasoiset riskit, joita sijoituspalveluyritys voi aiheuttaa toisille ja joita siihen itseensä kohdistuu tai saattaa kohdistua.

Sijoituspalveluyrityksen on arvioitava säännöllisesti 1 momentissa tarkoitettuja järjestelyjä, strategioita ja menettelytapoja, jotta ne pysyvät sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuteen nähden kattavina ja oikeasuhteisina.

Finanssivalvonta voi vaatia tässä pykälässä säädettyjen vaatimusten soveltamista myös 1 momentissa tarkoitettuun pieneen sijoituspalveluyritykseen asianmukaiseksi katsomassaan määrin.

Jos sijoituspalveluyrityksen emoyhtiö on sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö, se tulee sisällyttää **konsernin** pääomavaatimuksen valvontaan.

2 b §

EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimusten soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin

Jos sijoituspalveluyritys täyttää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 tai 5 kohdassa säädetyt edellytykset, sovelletaan tämän lain 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a, 2 b, 2 c ja 7—13 §:ssä sekä 6 c luvussa säädetyjen vaatimusten sijaan EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain vaatimuksia siten, kuin 4 momentissa säädetään.

Finanssivalvonta voi päättää, että EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimuksia sovelletaan sellaiseen sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa 1 luvun 15 §:n 3 tai 6 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja jonka konsolidoitujen varojen kokonaisarvo kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta keskiarvona laskettuna on vähintään 5 miljardia euroa, jos:

1) sijoituspalveluyritys harjoittaa edellä mainittuja toimintoja sellaisessa laajuudessa, että sijoituspalveluyrityksen maksukyvyttömyys tai taloudelliset vaikeudet voisivat aiheuttaa järjestelmäriskin;

2) sijoituspalveluyritys on 7 a luvun 4 §:ssä tarkoitettu määrittösosapuoli; tai

3) Finanssivalvonta katsoo sen olevan perusteltua, kun otetaan huomioon kyseisen sijoituspalveluyrityksen toiminnan koko, luonne, laajuus ja monimuotoisuus ja:

a) sijoituspalveluyrityksen merkitys Euroopan unionin tai Suomen talouden kannalta;

b) sijoituspalveluyrityksen rajat ylittävän toiminnan merkitys; sekä

c) sijoituspalveluyrityksen sidokset rahoitusjärjestelmään.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimiviin välittäjiin, sijoitusrahastodirektiivin 2009/65/EY taikka vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin 2011/61/EU mukaista yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin eikä vakuutusten tarjoamisesta annetun direktiivin (EU) 2016/97 mukaista toimintaa harjoittaviin vakuutusyrityksiin.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan, mitä luottolaitoksen vakavaraisuudesta ja valvonnasta luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvussa, 5 luvun 14—15 §:ssä sekä 7—8, 9, 10, 11 ja 20—22 luvussa sekä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle välittömästi, jos se päättää kumota 2 momentin mukaisesti tekemänsä päätöksen. Finanssivalvonnan 2 momentin mukaisesti tekemä päätös lakkaa myös, jos sijoituspalveluyritys ei enää täytä kyseisessä kohdassa tarkoitettua kynnysarvoa kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta laskettuna.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viipymättä 2 ja 5 momentin mukaisesti tehdyistä päätöksistä.

2 c §

Luottolaitosten elvytyssuunnitelmia ja rahoitustukea koskevien lukujen soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin

Sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa 1 luvun 15 §:n 1 momentin 3 tai 6 kohdassa määriteltyä sijoituspalvelua, sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a ja 9 a lukua.

6 b luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät, avoimuus, riskien hallinta ja palkitseminen

1 a §

Sijoituspalveluyrityksen sisäiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava sen liiketoimintamalliin ja toimintaan liittyvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen suhteutetut asianmukaiset ja luotettavat hallinto- ja ohjausjärjestelmät. Näihin kuuluvat:

- 1) selkeä organisaatorakenne, jossa vastuualueet on määritelty yksityiskohtaisesti, avoimesti ja johdonmukaisesti;
- 2) tehokkaat riskienhallinnan raportointiprosessit;
- 3) riittävät sisäisen valvonnan, hallinnon ja laskennan prosessit;
- 4) palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt, jotka ovat yhdenmukaisia hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistävät sitä.

Palkitsemisjärjestelmien ja -käytäntöjen on oltava sukupuolineutraaleja.

1 b §

Hallinto- ja ohjausjärjestelmien soveltaminen pieniin ja ilman sidossuhteita oleviin sijoituspalveluyrityksiin

Mitä 1 a ja 2 a §:ssä, 2 b §:n 1 momentin 2 kohdassa, 2 b §:n 2—8 momentissa ja 7—11 §:ssä sekä 6 c luvun 1 §:ssä säädetään, ei sovelleta EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuk-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

sen 12 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttävään pieneen ja ilman sidossuhteita olevaan sijoituspalveluyritykseen.

Jos sijoituspalveluyritys, joka ei täytä **asetuksen** EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, myöhemmin täyttää kyseiset edellytykset, lakkaa 1 momentissa mainittujen lainkohtien soveltaminen sijoituspalveluyritykseen kuuden kuukauden kuluttua päivästä, jona kyseiset edellytykset täyttyivät. Lakkaamisen edellytyksenä on, että sijoituspalveluyritys on ilmoittanut tilanteesta Finanssivalvonnalle ja että edellytykset ovat täyttyneet koko kuuden kuukauden ajan.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vastaavasti, mikäli se toteaa, ettei se enää täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja sen on noudatettava 1 momentissa lueteltuja lainkohtia 12 kuukauden kuluessa kyseisen havainnon tekemispäivästä.

Sijoituspalveluyrityksen on sovellettava 9 §:n säännöksiä kuitenkin palkkioihin, jotka perustuvat palveluun tai työsuoritukseen sitä tilikautta seuraavana tilikautena, jona 3 momentissa säädetyn mukaisesti todettiin edellytysten täyttymisen lakkaaminen.

Mikäli sijoituspalveluyritykseen sovelletaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 8 artiklaa ryhmän pääomavaatimuksesta tai 7 artiklan mukaista varovaisuusperiaatteen mukaista konsolidointia, on sijoituspalveluyrityksen kuitenkin täytettävä 1 momentissa lueteltujen lainkohtien vaatimukset itsenäisesti ja 7 artiklaa sovellettaessa myös konsolidoidusti.

2 §

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen tehtävät

Sen lisäksi, mitä 1 a §:ssä säädetään hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, sijoituspalveluyrityksen hallituksen on määriteltävä ja hyväksyttävä:

2 a §

Hallituksen rooli riskienhallinnassa

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen on hyväksyttävä ja arvioitava säännöllisesti strategiat ja periaatteet, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksen riskinottohaluun ja sijoituspalveluyritykseen kohdistuvien tai mahdollisesti kohdistuvien riskien hallintaan, valvontaan ja vähentämiseen, ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen makrotaloudellinen toimintaympäristö ja suhdannevaihe.

Hallituksen jäsenten on käytettävä riittävästi aikaa varmistukseksi, että 1 momentissa tarkoitettut asiat otetaan huomioon ja että hallitus osoittaa riittävästi resursseja kaikkien sijoituspalveluyritykseen kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi.

Sijoituspalveluyritykseen on luotava raportointisuhteet, joissa hallitukselle raportoidaan kaikista olennaisista riskeistä ja riskienhallintapolitiikoista sekä niiden mahdollisista muutoksista.

Sijoituspalveluyritykseen, joka ei täytä 10 §:n 8 momentin 1 alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, on perustettava **hallituksen** riskivaliokunta. Riskivaliokunta koostuu sellaisista johdon jäsenistä, jotka eivät toimi liikkeenjohdollisissa tehtävissä asianomaisessa sijoituspalveluyrityksessä.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Riskivaliokunnan jäsenillä on oltava riittävät tiedot, taidot ja asiantuntemus, jotta he voivat ymmärtää sijoituspalveluyrityksen riskistrategian ja riskinottohalun sekä hallita ja valvoa niitä. Heidän on varmistettava, että riskivaliokunta antaa hallitukselle neuvoja sijoituspalveluyrityksen senhetkisestä ja tulevasta kokonaisriskinottohalusta ja -strategiasta ja avustaa hallitusta sen valvoessa, että toimiva johto panee tämän strategian täytäntöön. Kokonaisvastuu sijoituspalveluyrityksen riskistrategioista ja -politiikoista säilyy hallituksella.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen ja mahdollisen riskivaliokunnan on huolehdittava siitä, että ne saavat tietoa riskeistä, joille sijoituspalveluyritys altistuu tai voi altistua.

2 b §

Riskien hallinta

Sijoituspalveluyrityksen on otettava käyttöön tehokkaat strategiat, toimintatavat, prosessit ja järjestelmät, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan seuraavia riskitekijöitä ja niiden vaikutuksia:

1) asiakkaisiin kohdistuvan riskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset sekä merkittävät vaikutukset omaan varoihin;

2) markkinoihin kohdistuvan riskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset omaan varoihin;

3) sijoituspalveluyritykseen kohdistuvan riskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset, erityisesti ne, jotka voivat vähentää käytettävissä olevin omien varojen määrää;

4) maksuvalmiusriski tarkoituksenmukaisella aikajänteellä, myös päivänsisäisesti, sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyrityksellä on riittävästi likvidejä varoja, jotta voidaan muun muassa puuttua 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen riskien merkittäviin aiheuttajiin.

Strategioiden, toimintatapojen, prosessien ja järjestelmien on oltava oikeassa suhteessa sijoituspalveluyrityksen monimuotoisuuteen, riskiprofiiliin ja toiminnan laajuuteen sekä johdon vahvistamaan riskien sietorajaan, ja niissä on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen merkitys järjestelmän kannalta jokaisessa jäsenvaltiossa, jossa se harjoittaa liiketoimintaa.

Edellä 1 momentin 1 alakohtaa ja 2 momenttia sovellettaessa on otettava huomioon 9 luvun säännökset **asiakasvarojen pitämisestä erillään**.

Edellä 1 momentin 1 alakohtaa sovellettaessa sijoituspalveluyrityksen on pidettävä ammatillista vastuuvakuutusta tehokkaana riskienhallintavälineenä.

Sijoituspalveluyritykseen itseensä kohdistuvan riskin merkittäviä aiheuttajia ovat edellä 1 momentin 3 kohtaa sovellettaessa tilanteen mukaan varojen kirjanpitoarvon merkittävät muutokset, mukaan luettuina saamiset sidonnaisasiamiehiltä, asiakkaiden tai vastapuolten maksukyvyttömyys, positiot rahoitusvälineissä, ulkomaanvaluutat ja hyödykkeet sekä velvoitteet etuusperusteisille eläkejärjestelmille.

Sijoituspalveluyrityksen on kiinnitettävä asianmukaista huomiota omaan varoihin kohdistuviin merkittäviin vaikutuksiin, jos tällaisia riskejä ei kateta asianmukaisesti EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan mukaisesti lasketuissa omien varojen vaatimuksissa.

Sijoituspalveluyrityksen on otettava huomioon asianmukaisesti liiketoimintamallinsa ja strategioidensa vaatimuksiin soveltuvat toimintojen lopettamiseen tarvittavat resurssit. Varattujen resurssien tulee olla riittävät sekä ajallisesti että omien varojen ja maksuvalmiuden säilymisen kannalta koko palvelun tarjoamisen hallitun lopettamisen ajan.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

~~Poiketen siitä mitä 2 b §:ssä säädetään, sovelletaan tämän pykälän 1 momentin 1, 3 ja 4 kohtaa myös sijoituspalveluyrityksiin, jotka täyttävät EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset.~~

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen riskien hallinnasta.

2 c §

Sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön sisäisten liiketoimien valvonta

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava riittävät riskienhallintaprosessit ja sisäisen valvonnan menetelmät, joilla se voi yksilöidä, mitata ja valvoa sijoituspalveluyrityksen ja sen emoyrityksenä toimivan monialan holdingyhtiön sekä sijoituspalveluyrityksen ja emoyrityksen tytäryhtiöiden välisiä liiketoimia.

Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen liiketoimien ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle.

3 §

Sijoituspalveluyrityksen toimintaa tosiasiallisesti johtavien henkilöiden vähimmäismäärä

Sijoituspalveluyrityksen toimintaa tulee tosiasiallisesti johtaa vähintään kaksi 1 a, 1 b ja 4 §:ssä säädetyt edellytykset täyttävää henkilöä.

7 §

Palkitsemisjärjestelmät ja noudatettavat periaatteet

Sijoituspalveluyrityksen on laatiessaan ja soveltaessaan henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä noudatettava tässä pykälässä lueteltuja periaatteita. Sijoituspalveluyrityksen hallituksen on hyväksyttävä ja säännöllisesti arvioitava palkitsemisjärjestelmä ja vastattava sen täytäntöönpanon valvonnasta. Sijoituspalveluyrityksen riippumattoman valvontatoiminnon on vähintään kerran vuodessa tarkastettava palkitsemisjärjestelmän täytäntöönpano keskitetysti, riippumattomasti ja sisäisesti.

Tässä pykälässä tarkoitettuja henkilöstöryhmiä ovat toimiva johto, riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivat henkilöt, valvontatoiminnoissa työskentelevät henkilöt sekä kaikki sellaiset henkilöstön jäsenet, joiden palkitsemisen kokonaisuus on vähintään yhtä suuri kuin toimivan johdon tai riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivien henkilöiden pienimmän palkitsemisen määrä ja joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus sijoituspalveluyrityksen riskiprofiiliin tai sen hoitamiin varoihin. Palkitsemisjärjestelmän tulee olla:

- 1) selkeästi dokumentoitu ja oikeassa suhteessa sijoituspalveluyrityksen kokoon, sisäiseen organisaatioon ja luonteeseen sekä sen toiminnan laajuuteen ja monimuotoisuuteen;
- 2) sukupuolineutraali;
- 3) yhdenmukainen hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä;
- 4) yhdenmukainen sijoituspalveluyrityksen liiketoimintastrategian ja tavoitteiden kanssa, ja siinä on otettava lisäksi huomioon tehtyjen sijoituspäätösten pitkän aikavälin vaikutukset.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Palkitsemisjärjestelmään tulee sisältyä toimia, joilla vältetään eturistiriidat, kannustetaan vastuulliseen liiketoimintaan ja edistetään riskitietoisuutta ja varovaisuutta riskinotossa. Sisäisessä valvonnassa työskentelevien henkilöiden on oltava riippumattomia valvonnassaan olevista liiketoimintayksiköistä, heillä tulee olla asianmukainen toimivalta ja heidän palkitsemisensa tulee perustua heidän tehtäviinsä liittyvien tavoitteiden saavuttamiseen riippumatta siitä, millainen on heidän valvonnassaan olevien liiketoiminta-alueiden tulos.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen palkitsemisvaliokunta tai, jos palkitsemisvaliokuntaa ei ole perustettu, hallitus valvoo riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavien ylimpien toimihenkilöiden palkitsemista suoraan. Palkitsemisjärjestelmässä tulee selvästi erottaa, ottaen huomioon kansalliset palkan määräytymissäännöt, seuraavat perusteet:

1) palkitsemisen kiinteä perusmäärä (kiinteä palkkio), jossa ensisijaisesti otetaan huomioon merkityksellinen työkokemus ja organisaatiovastuu sellaisina kuin ne vahvistetaan työntekijän toimenkuvassa osana työsuhteen ehtoja;

2) palkitsemisen muuttuva osa (muuttuva palkkio), jossa otetaan huomioon työntekijän kestävä ja riskien kannalta tarkoituksenmukainen suoritus sekä työntekijän toimenkuvassa vaadittujen tavoitteiden ylittyminen.

Riittävän suuri osuus palkitsemisen kokonaismäärästä tulee säilyttää kiinteänä, jotta pystytään noudattamaan täysin joustavaa muuttuvan palkitsemisen politiikkaa, jonka mukaisesti palkkio voidaan myös jättää maksamatta. Sijoituspalveluyrityksen on määriteltävä palkitsemisjärjestelmänsä kokonaismäärän kiinteiden ja muuttuvien osien asianmukaiset suhteet ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan ja siihen liittyvät riskit sekä 2 momentissa tarkoitettujen eri henkilöstöryhmien vaikutus sijoituspalveluyrityksen riskiprofiiliin.

Sijoituspalveluyrityksen on palkitsemisjärjestelmää laatiessaan varmistettava, että tässä pykälässä luetellut periaatteet tulevat sovelletuksi oikeasuhteisesti sen kokoon, sisäiseen organisaatioon sekä toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen.

8 §

Palkitseminen poikkeuksellista julkista rahoitustukea saavissa sijoituspalveluyrityksissä

Jos sijoituspalveluyritys saa poikkeuksellista julkista rahoitustukea, siten kuin on määritelty luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 24 kohdassa, se ei saa maksaa muuttuvia palkkioita johdon jäsenille. Jos muuttuvien palkkioiden maksaminen muulle henkilölle kuin johdon jäsenelle olisi ristiriidassa sijoituspalveluyrityksen terveen ja vahvan pääomapohjan säilyttämisen ja poikkeuksellisen julkisen rahoitustuen nopean takaisinmaksamisen kanssa, sijoituspalveluyritys saa maksaa muuttuvina palkkioina koko henkilöstölle enintään määrän, joka vastaa määrättyä osuutta sijoituspalveluyrityksen nettotuotoista. Enimmäisosuudesta päättää sijoituspalveluyrityksen hallituksen ehdotuksesta valtiovarainministeriö tilikaudeksi kerrallaan sijoituspalveluyrityksen vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

9 §

Muuttuva palkkio

Maksaessaan muuttuvia palkkioita 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille, sijoituspalveluyrityksen tulee täyttää seuraavat edellytykset vastaavasti kuin säädetään 7 §:n 6 momentissa:

1) jos muuttuva palkkio perustuu työsuoritukseen, sen kokonaismäärän on perustuttava kokonaisarvioon asianomaisen henkilön ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta ja sijoituspalveluyrityksen kokonaistuloksesta;

2) yksittäistä työsuoritusta arvioitaessa on otettava huomioon taloudelliset ja muut perusteet;

3) 1 kohdassa tarkoitetun työsuorituksen arvioinnin on perustuttava monivuotiseen ajanjaksoon, ja siinä on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan perussykli ja sen liiketoimintariskit;

4) muuttuva palkkio ei saa vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen kykyyn varmistaa terve pääomapohja;

5) muuttuvaa palkkiota ei saa taata muille kuin uusille henkilöstön jäsenille ja heillekin vain heidän ensimmäisenä työskentelyvuotenaan ja kun sijoituspalveluyrityksellä on vahva pääomapohja;

6) työsopimuksen ennenaikaiseen päättymiseen liittyvät maksut perustuvat henkilön pitkän aikavälin tulokseen eikä niillä saa palkita epäonnistumista tai väärinkäytöstä;

7) palkitsemispaketit, jotka liittyvät korvauksiin tai ulosostoihin aiemmista työsopimuksista, ovat sijoituspalveluyrityksen pitkän aikavälin etujen mukaista;

8) suoritusarvioinnissa, jota käytetään muuttuvien palkkioiden määrän laskemisen perustana, otetaan huomioon kaiken tyyppiset nykyiset ja tulevat riskit ja pääomakustannukset sekä maksuvalmius, joita edellytetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa;

9) muuttuvien palkkioiden jakautumisessa sijoituspalveluyrityksen sisällä otetaan myös huomioon kaiken tyyppiset nykyiset ja tulevat riskit;

10) lisäeläke-etuuksien on oltava sopusoinnussa sijoituspalveluyrityksen liiketoimintastrategian, tavoitteiden, arvojen ja pitkän aikavälin etujen kanssa.

10 §

Muuttuvan palkkion maksaminen muuna kuin rahana ja maksun lykkääminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteissuorituksena. Suoritus voi muodostua seuraavista **instrumenteista**:

1) osakkeet tai vastaavat omistusosuudet kyseisen sijoituspalveluyrityksen oikeudellisen rakenteen mukaan;

2) osakesidonnaiset välineet tai vastaavat muut kuin käteisinstrumentit kyseisen sijoituspalveluyrityksen oikeudellisen rakenteen mukaan;

3) ensisijaisen lisäpääoman instrumentit tai toissijaisen pääoman instrumentit tai muut instrumentit, jotka voidaan muuttaa täysin ydinpääoman instrumenteiksi tai joiden pääoman määrän kirjanpitoarvoa voidaan alentaa ja joissa otetaan asianmukaisella tavalla huomioon kyseisen sijoituspalveluyrityksen luottokelpoisuus toimintaa jatkavana yksikkönä;

4) muut maksuvälineet kuin **käteisinstrumentit**, jotka kuvaavat hoidettujen salkkujen välineitä;

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Mikäli sijoituspalveluyritys ei laske liikkeeseen mitään 1 momentissa tarkoitetuista rahoitusvälineistä, Finanssivalvonta voi hyväksyä samojen tavoitteiden mukaisten vaihtoehtoisten järjestelyjen käytön.

Vähintään 40 prosenttia muuttuvasta palkkiosta on lykättävä kolmesta viiteen vuoden ajalle tapauksen mukaan riippuen sijoituspalveluyrityksen liiketoimintasyklistä, sen liiketoiminnan luonteesta, sen riskeistä ja kyseisen henkilön tehtävistä, paitsi silloin, jos muuttuva palkkio on erityisen suuri, jolloin myöhemmin maksettavaksi lykättävä määrä on vähintään 60 prosenttia. Oikeus saada muuttuva palkkio portaittain syntyy suhteessa lykkäysajan kulumiseen.

Muuttuvan palkkion määrä voidaan supistaa osittain tai kokonaan, jos sijoituspalveluyrityksen taloudellinen tulos on heikko tai tappiollinen ja myös käyttäen riskiperusteista alennusta. Maksettu muuttuva palkkio voidaan periä takaisin, jos sijoituspalveluyrityksen asettamat erityisesti seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) kyseinen henkilö on osallistunut tai on ollut vastuussa menettelystä, josta on koitunut merkittäviä tappioita sijoituspalveluyritykselle;

2) kyseistä henkilöä ei enää pidetä soveliaana ja luotettavana.

Sovellettaessa 9 §:n vaatimuksia sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että:

1) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut henkilöt eivät käytä henkilökohtaisia suojausstrategioita tai palkitsemiseen ja vahinkovastuuseen liittyvää vakuuttamista 9 §:ssä tarkoitettujen periaatteiden heikentämiseksi;

2) muuttuvaa palkkiota ei makseta rahoitusjärjestelyin tai menetelmin, jotka helpottavat laista tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimusasetuksesta johtuvien velvoitteiden noudattamista jättämistä.

Sovellettaessa 1 momenttia, siinä tarkoitettuihin välineisiin on sovellettava asianmukaista yhtiössä säilytettävää voittoa koskevaa politiikkaa, jonka tarkoituksena on saada yksityishenkilön kannustimet vastaamaan sijoituspalveluyrityksen, sen velkojien ja asiakkaiden pitkän aikavälin etuja. Finanssivalvonta voi tarvittaessa asettaa näiden välineiden tyyppiä ja rakennetta koskevia rajoituksia tai kieltää tiettyjen muuttuvien palkkioiden välineiden käytön.

Sovellettaessa 9 §:n 1 momentin 10 kohtaa, jos työntekijä lähtee sijoituspalveluyrityksen palveluksesta ennen eläkeikää, sijoituspalveluyrityksen on pidätettävä lisäeläke-etuudet viiden vuoden ajan 1 momentissa tarkoitettuina rahoitusvälineinä. Jos työntekijä saavuttaa eläkeiän ja siirtyy eläkkeelle, lisäeläke-etuudet on maksettava työntekijälle 1 momentissa tarkoitettuina rahoitusvälineinä, edellyttäen että työntekijä säilyttää etuuksia sijoituspalveluyrityksessä viiden vuoden ajan.

Edellä 1, 3 ja 7 momenttia ei sovelleta kuitenkaan:

1) sijoituspalveluyritykseen, jonka taseeseen kuuluvien ja taseen ulkopuolisten varojen arvo on keskimäärin enintään 100 miljoonaa euroa kyseistä tilikautta edeltävällä neljän vuoden jaksolla;

2) henkilöön, jonka muuttuva palkkio on enintään 50 000 euroa, eikä palkkio vastaa yli neljänestä kyseisen henkilön vuotuisesta kokonaispalkasta.

11 §

Palkitsemisvaliokunta

Sijoituspalveluyrityksellä, joka ei täytä 10 §:n 8 momentin 1 alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, on oltava **hallituksen** palkitsemisvaliokunta. Palkitsemisvaliokunnan on oltava sukupuolijakaumaltaan tasapainoinen, ja sen on pätevästi ja itsenäisesti arvioitava palkitsemisjärjestelmää ja

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

-käytäntöjä sekä riskienhallintaa ja pääomien ja maksuvalmiuden hoitoa varten luotuja kannustimia. Jos sijoituspalveluyritys kuuluu konsolidointiryhmään, on vain sen emoyrityksellä oltava palkitsemisvaliokunta.

Palkitsemisvaliokunta vastaa palkitsemista koskevien päätösten valmistelusta, mukaan luettuna ne johdon tekemät päätökset, joilla on vaikutuksia kyseisen yrityksen riskeihin ja niiden hallintaan. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan sekä jäsenten on oltava sellaisia johdon jäseniä, jotka eivät vastaa sijoituspalveluyrityksen päivittäisestä johtamisesta. Jos hallituksen jäsenenä on henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetussa laissa (725/1990) tarkoitettuja henkilöstön edustajia, vähintään yksi heistä on nimettävä palkitsemisvaliokunnan jäseneksi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja päätöksiä valmistellessaan palkitsemisvaliokunnan on otettava huomioon yleinen etu sekä sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistajien, sijoittajien ja muiden sidosryhmien pitkän aikavälin edut.

12 §

Maakohtainen raportointi

Sijoituspalveluyrityksen on julkistettava vuosittain seuraavat tiedot muussa kuin kotijäsenvaltiossaan sijaitsevasta sivuliikkeestä tai tytäryrityksestä, joka täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa säädetyn rahoituslaitoksen määritelmän:

- 1) kaikkien tytäryritysten ja sivuliikkeiden nimi, toiminnan luonne ja sijainti;
- 2) liikevaihto;
- 3) palkatun henkilöstön lukumäärä kokopäivätyötä vastaavana;
- 4) tulos ennen veroja;
- 5) verot tuloksesta;
- 6) saatu valtiontuki.

Edellä 1 momentissa mainitut tilintarkastusdirektiivin mukaisesti tilintarkastetut tiedot tulee liittää, mikäli mahdollista, sijoituspalveluyrityksen vuositilinpäätöksiin tai konsolidoituihin tilinpäätöksiin.

13 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava menettelytavat, joita noudattamalla sijoituspalveluyrityksen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sijoituspalveluyrityksen sisällä riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta. Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja. Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomais-
tutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaa-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

miseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittavat viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä *yleinen tietosuojasetus*, 15 artiklan mukaista oikeutta saada pääsyä sellaisiin 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, joiden antaminen voisi haitata epäiltyjen rikkomisten selvittämistä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä sijoituspalveluyrityksessä.

6 c luku

Taloudellisen aseman valvonta ja vakavaraisuuden arviointiprosessi

1 §

Palkitsemisjärjestelmän valvonta

Finanssivalvonnan on kerättävä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 51 artiklan ensimmäisen alakohdan c ja d alakohdan mukaisesti julkistetut tiedot sekä sijoituspalveluyritysten sukupuolten palkkaeroista toimittamat tiedot ja käytettävä niitä palkitsemisjärjestelmien kehityssuuntien ja käytäntöjen vertailemiseen. Finanssivalvonnan on toimitettava kerätyt tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle

Sijoituspalveluyrityksen on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedot sen luonnollisten henkilöiden määrästä, joiden palkkiot ovat miljoona euroa tai enemmän tilikautta kohden, mukaan lukien tiedot näiden henkilöiden tehtävien kuvauksesta, liiketoiminta-alueesta sekä palkan, tulospalkkioiden, pitkän aikavälin palkkioiden ja eläkemaksujen keskeisistä perusteista. Tiedot on toimitettava miljoonan euron palkkaryhmittäin.

Sijoituspalveluyrityksen on toimitettava Finanssivalvonnan pyynnöstä tieto kunkin johdon tai toimivan johdon jäsenen palkan ja palkkioiden kokonaismäärästä.

Finanssivalvonnan on toimitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle, joka julkaisee ne kotijäsenvaltioiden osalta koostetusti käyttäen yhteistä raportointikanavaa. Euroopan pankkiviranomainen voi kuultuaan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista laatia ohjeita helpottamaan täytäntöönpanoa ja varmistamaan kerättyjen tietojen yhdenmukaisuuden.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle.

2 §

Vakavaraisuuden arviointi

Finanssivalvonnan on, ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen koko, riskiprofiili ja liiketoimintamalli, tarkasteltava sijoituspalveluyrityksen käyttöön ottamia järjestelyjä, strategioita, pro-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

sesseja ja mekanismeja ja arvioitava tarpeen mukaan seuraavat seikat sijoituspalveluyrityksen riskien hyvän hallinnan ja kattamisen varmistamiseksi:

- 1) 6 b luvun 2 a §:ssä tarkoitetut riskit;
- 2) sijoituspalveluyrityksen vastuuden maantieteellinen sijaintipaikka;
- 3) sijoituspalveluyrityksen liiketoimintamalli;
- 4) järjestelmäriskien arviointi ottaen huomioon Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 23 artiklan mukainen järjestelmäriskin tunnistaminen ja mittaaminen ja Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset;
- 5) sijoituspalveluyrityksen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvat riskit yritysten prosessien, tietojen ja varojen luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden varmistamiseksi;
- 6) kohdistuuko sijoituspalveluyritykseen kaupankäyntivarastoon kuulumattomista toimista syntyvä korkoriski;
- 7) sijoituspalveluyrityksen **hallinto**- ja ohjausjärjestelmät sekä johdon jäsenten kyky hoitaa tehtäviään.

Finanssivalvonnan on 1 momentissa tarkoitettua arviota tehdessään otettava huomioon, onko sijoituspalveluyrityksellä ammatillinen vastuuvakuutus. Finanssivalvonnan on päätettävä 1 momentin mukaisen arvioinnin toteuttamistiheys ja perusteellisuus ja sovellettava siinä suhteellisuusperiaatetta ottamalla huomioon sijoituspalveluyrityksen toiminnan suuruus, luonne, laajuus ja monimuotoisuus sekä tarvittaessa sen merkitys koko rahoitusjärjestelmälle.

Finanssivalvonnan on tapauskohtaisesti päätettävä arvioinnin tekemisestä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua edellytystä täyttävälle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle, jos Finanssivalvonta katsoo sen olevan tarpeen sijoituspalveluyrityksen toiminnan suuruuden, luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden vuoksi.

Edellä 2 momentin tekijöiden arvioinnissa Finanssivalvonnan tulee ottaa huomioon mitä asiakkaan varojen erillään pidosta säädetään tämän lain 9 luvussa.

Finanssivalvonnan on 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua arviointia tehdessään saatava tutustua sijoituspalveluyrityksen johdon ja sen valiokuntien kokousten esityslistoihin, pöytäkirjoihin ja liiteasiakirjoihin sekä johdon toiminnan sisäisen ja ulkoisen arvioinnin tuloksiin.

3 §

Sisäisten mallien käytön jatkuva valvonta

Finanssivalvonnan on jatkuvasti seurattava ja vähintään joka kolmas vuosi tarkastettava, täytävätkö sijoituspalveluyritykset EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 22 artiklassa tarkoitettua sisäisten mallien käyttöä koskevan luvan edellytykset. Finanssivalvonnan on erityisesti otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan muutokset ja kyseisten mallien soveltaminen uusiin tuotteisiin sekä tarkasteltava ja arvioitava sitä, soveltaako sijoituspalveluyritys kehittyneitä ja ajan tasalla olevia tekniikoita ja käytäntöjä näissä sisäisissä malleissaan.

Finanssivalvonnan on varmistettava, että olennaiset puutteet, joita havaitaan riskien kattamisessa sijoituspalveluyrityksen sisäisillä malleilla, korjataan, tai toteutettava toimia puutteiden

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

vaikutusten lieventämiseksi esimerkiksi määräämällä pääomavaatimuksen korotuksia tai korottamalla kertoimia.

Jos markkinaaan kohdistuvan riskin sisäisten mallien tapauksessa useat EU:n vakavaraisuusasetuksen 366 artiklassa tarkoitetut ylitykset osoittavat, että sisäiset mallit eivät ole tai eivät enää ole tarkkoja, Finanssivalvonnan on peruutettava lupa sisäisten mallien käyttöön tai toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sisäisiä malleja parannetaan viipymättä ja asetetussa määräajassa.

Jos sijoituspalveluyritys, jolle on myönnetty lupa käyttää sisäisiä malleja, ei enää täytä kyseisten sisäisten mallien soveltamista koskevia vaatimuksia, Finanssivalvonnan on vaadittava sijoituspalveluyritystä joko osoittamaan, että noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen, tai vaadittava vaatimusten täyttämistä koskevan suunnitelman ja määräajan esittämistä. Finanssivalvonnan on vaadittava parannuksia esitettyyn suunnitelmaan, jos on epätodennäköistä, että sen tuloksena on täydellinen vaatimustenmukaisuus tai jos määräaika ei ole asianmukainen.

Jos on epätodennäköistä, että sijoituspalveluyritys noudattaa vaatimuksia asetetussa määräajassa, tai jos sijoituspalveluyritys ei ole tyydyttävällä tavalla osoittanut, että noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen, Finanssivalvonnan on peruttava lupa käyttää sisäisiä malleja tai rajoitettava sen koskemaan sellaisia osa-alueita, joilla vaatimustenmukaisuus voidaan saavuttaa asianmukaisessa määräajassa.

4 §

Valvontatoimenpiteet

Finanssivalvonnan on edellytettävä sijoituspalveluyrityksen ryhtyvän toimenpiteisiin varhaisessa vaiheessa seuraavissa tilanteissa:

1) sijoituspalveluyritys ei täytä sille 6 luvun 1, 2 a tai 2 b §:ssä taikka 6 b luvun 1 a, 2 a, 2 b tai 7—11 §:ssä säädettyjä taikka tästä luvusta tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksesta aiheutuvia vaatimuksia;

2) Finanssivalvonnalla on näyttöä siitä, että sijoituspalveluyritys ei todennäköisesti noudata 6 luvun 1, 2 a tai 2 b §:ssä taikka 6 b luvun 1 a, 2 a, 2 b tai 7—11 §:n taikka tämän luvun tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen säännöksiä seuraavan kahdentoista kuukauden aikana.

5 §

Valvontavaltuudet

Finanssivalvonta voi 2 §:n, 3 §:n 4 ja 5 momentin sekä 4 §:n säännöksiä sovellettaessa:

1) vaatia, että sijoituspalveluyrityksen on lisättävä omia varoja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklassa säädetyn lisäksi tämän luvun 6 §:ssä säädettyjen vaatimusten mukaisesti tai että vaadittujen omien varojen ja likvidien varojen määrä mukautetaan sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan olennaisten muutosten yhteydessä:

2) vaatia tehostamaan 6 luvun 2 a ja 6 b luvun 1 a §:n mukaisesti käyttöön otettuja järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita;

3) vaatia sijoituspalveluyritystä esittämään vuoden kuluessa suunnitelma 6 luvun, 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a—2 c, ja 7—11 §:ssä säädettyjen ja tämän luvun ja EU:n sijoituspalveluyritysten vaka-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

varaisuusasetuksesta seuraavien valvontavaatimusten noudattamisen palauttamiseksi sekä asettaa määräaika sen täytäntöönpanolle ja vaatii parannuksia suunnitelmaan sen soveltamisalan ja aikataulun osalta;

4) vaatii sijoituspalveluyritystä soveltamaan erityistä politiikkaa varausten tekemiseksi tai erityistä varojen käsittelyä omien varojen vaatimusten osalta;

5) rajoittaa tai supistaa sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa, toimintoja tai verkostoa tai kehottaa sijoituspalveluyritystä päättämään sellainen toiminta, josta aiheutuu liian suuria riskejä sijoituspalveluyrityksen taloudelliselle vakaudelle;

6) vaatii sijoituspalveluyritystä vähentämään sen toimintaan, tuotteisiin ja järjestelmiin, myös ulkoistettuihin toimintoihin, sisältyvää riskiä;

7) vaatii sijoituspalveluyritystä rajoittamaan muuttuvan palkkion määrän tietyksi prosentiosuudeksi nettotuloista, jos palkkion määrä on ristiriidassa terveen pääomapoljan säilyttämisen kanssa;

8) vaatii sijoituspalveluyritystä käyttämään nettovoittoja omien varojen vahvistamiseen;

9) rajoittaa sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistajille, jäsenille tai ensisijaisen lisäpääoman instrumenttien haltijoille tapahtuvaa voitonjakoa tai koronmaksua tai kieltää se edellyttäen, että kieltä ei voida katsoa sijoituspalveluyrityksen maksulaiminlyönniksi;

10) asettaa lisäraportointia tai useammin tapahtuvaa raportointia koskevia vaatimuksia, jotka ovat tiukempia kuin tässä laissa tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa säädetään, mukaan luettuna pääoma- ja maksuvalmiuspositioita koskeva raportointi;

11) asettaa erityisiä maksuvalmiusvaatimuksia 8 §:n mukaisesti;

12) vaatii sijoituspalveluyritystä antamaan lisätietoja;

13) vaatii sijoituspalveluyritystä vähentämään sijoituspalveluyrityksen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvia riskejä yritysten prosessien, tietojen ja varojen luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden varmistamiseksi.

Soveltaessaan 1 momentin 10 kohtaa Finanssivalvonta saa vaatia lisäraportointia tai useammin tapahtuvaa raportointia vain, jos ilmoitettavat tiedot eivät ole päällekkäisiä muiden tietojen kanssa ja jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) 4 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu ehto soveltuu;

2) Finanssivalvonta katsoo tarpeelliseksi kerätä 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua näyttöä;

3) lisätietoja tarvitaan 2 §:ssä tarkoitettussa vakavaraisuuden arviointiprosessissa.

Tietojen katsotaan olevan päällekkäisiä, jos Finanssivalvonnalla on jo hallussaan samat tai olennaisilta osin samat tiedot, Finanssivalvonta voi tuottaa ne tai voi saada ne muilla keinoin kuin vaatimalla sijoituspalveluyritystä ilmoittamaan ne. Finanssivalvonta ei saa vaatia näitä lisätietoja, jos tiedot ovat sen saatavilla eri muodossa tai tarkkuustasolla kuin ilmoitettavat lisätiedot eikä eri muoto tai tarkkuustaso estä sitä tuottamasta olennaisilta osin vastaavia tietoja.

Finanssivalvonta voi antaa tarkemmat määräykset 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta ja sen valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua suunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

6 §

Omien varojen lisävaatimus

Finanssivalvonta on asetettava 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu omien varojen lisävaatimus silloin kun, se toteaa 2 ja 3 §:n mukaisesti suoritettujen tarkastelujen perusteella sijoituspalveluyrityksen osalta jonkin seuraavista tilanteista:

1) sijoituspalveluyritykseen kohdistuu riskejä tai riskitekijöitä tai sijoituspalveluyritys aiheuttaa muille riskejä, jotka ovat olennaisia ja joita ei ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa tai neljännessä osassa säädetyllä omien varojen vaatimuksella, erityisesti K-tekijöiden mukaisilla vaatimuksilla;

2) sijoituspalveluyritys ei täytä 6 luvun 2 a §:ssä tai 6 b luvun 1 a §:ssä asetettuja vaatimuksia ja muiden valvontatoimenpiteiden soveltaminen ei todennäköisesti riittävästi paranna järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita niin nopeasti kuin olisi tarpeen;

3) mukautukset, jotka koskevat kaupankäyntivarastoon sovellettavaa varovaista arvostamista, eivät riitä siihen, että sijoituspalveluyrityksellä olisi mahdollisuus myydä tai suojata positionsa lyhyen ajan kuluessa ilman merkittäviä tappioita normaaleissa markkinaolosuhteissa;

4) 3 §:n mukaisesti suoritettussa tarkastelussa ilmenee, että sallittujen sisäisten mallien soveltamista koskevat vaatimukset eivät täyty, ja se todennäköisesti johtaa riittämättömiin pääoman tasoihin;

5) sijoituspalveluyritys ei toistuvasti kykene saavuttamaan tai ylläpitämään 7§:ssä säädettyä omien varojen lisäyksen riittävää tasoa.

Sovellettaessa 1 momentin 1 kohtaa katsotaan, ettei riskejä tai riskitekijöitä ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa ja neljännessä osassa säädetyillä omien varojen vaatimuksilla vain, jos sellaisen pääoman määrä, tyyppi ja jakautuminen, jota Finanssivalvonta pitää riittävänä suoritettuaan vakavaraisuuden arvioinnin sijoituspalveluyrityksen 6 luvun 2 a §:n 1 momentin mukaisesti toteuttaman arvioinnin perusteella, on suurempi kuin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa tai neljännessä osassa säädetty sijoituspalveluyrityksen omien varojen vaatimus.

Edellä 2 momenttia sovellettaessa riittävään pääomaan voi kuulua riskejä tai riskitekijöitä, jotka on nimenomaisesti jätetty EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa tai neljännessä osassa säädetyn omien varojen vaatimuksen ulkopuolelle.

Finanssivalvonnan on määritettävä 5 §:n 1 momentin 1 alakohdan mukaisen omien varojen lisävaatimuksen taso edellä tämän pykälän 2 momentin mukaisesti riittävänä pidetyn pääoman ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa ja neljännessä osassa säädetyn omien varojen vaatimuksen erotuksena.

Finanssivalvonnan tulee edellyttää, että sijoituspalveluyritys täyttää 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen omien varojen lisävaatimuksen omilla varoilla seuraavin edellytyksin:

1) vähintään kolme neljäsosaa omien varojen lisävaatimuksesta täyttyvä ensisijaisella pääomalla;

2) vähintään kolme neljäsosaa ensisijaisesta pääomasta muodostuu ydinpääomasta;

3) kyseisiä omia varoja ei käytetä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa vahvistettujen omien varojen vaatimusten täyttämiseen.

Sen lisäksi mitä päätöksen perusteleminen muualla laissa säädetään, tässä pykälässä tarkoitusta päätöksestä on käytävä ilmi ne seikat, joiden perusteella Finanssivalvonta katsoo lisäpääomavaatimuksen asettamisedellytysten täyttyvän sekä selvitys lisäpääomavaatimusten kohdentu-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

misesta. Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa päätökseen tulee sisältyä erityiset perustelut siitä, miksi 7 §:n 1 momentin mukaan vahvistetun pääoman tason ei enää katsota riittävän.

Finanssivalvonta voi asettaa tämän pykälän mukaisesti omien varojen lisävaatimuksen EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle tapauskohtaisen arvioinnin perusteella ja, jos Finanssivalvonta katsoo sen olevan perusteltua.

7 §

Omien varojen lisävaatimuksia koskeva ohjaus

Finanssivalvonta voi edellyttää, että myös sellaisen sijoituspalveluyrityksen ~~omien varojen taso~~, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle säädettyjä edellytyksiä, **omien varojen taso** ylittää oikeassa suhteessa 6 luvun 2 a §:n perusteella riittävästi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa osassa ja tämän lain 6, 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a—2 c ja 7—11 §:ssä asetetut vaatimukset sekä tämän luvun 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen omien varojen lisävaatimukset, sen varmistamiseksi, että suhdannevaihtelut eivät johda kyseisten vaatimusten rikkomiseen tai uhkaa sijoituspalveluyrityksen kykyä ajaa toimintansa alas tai lopettaa se hallitusti.

Finanssivalvonnan on tarvittaessa tarkasteltava kullekin sijoituspalveluyritykselle, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, 1 momentin mukaisesti asetettua omien varojen tasoa ja tarpeen mukaan ilmoitettava kyseiselle sijoituspalveluyritykselle tämän tarkastelun päätelmistä ja myös 1 momentin mukaisesti asetetun omien varojen tason mukauttamista koskevista odotuksista. Tällaiseen ilmoitukseen on sisällyttävä päivämäärä, johon mennessä Finanssivalvonta edellyttää mukautuksen olevan valmis.

8 §

Eriyiset maksuvalmiusvaatimukset

Finanssivalvonnan on asetettava 5 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja erityisiä maksuvalmiusvaatimuksia vain, jos se 2 ja 3 §:n mukaisesti suoritettujen arviointien perusteella toteaa, että sijoituspalveluyritys, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädettyjä edellytyksiä, tai joka täyttää edellä mainitun asetuksen 12 artiklan 1 kohdan edellytykset mutta jota ei ole vapautettu mainitun asetuksen 43 artiklan 1 kohdassa säädetystä maksuvalmiusvaatimuksesta, on jossakin seuraavista tilanteista:

1) sijoituspalveluyritykseen kohdistuu likviditeettiriski tai -riskitekijöitä, jotka ovat olennaisia ja joita ei ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetyllä maksuvalmiusvaatimuksella;

2) sijoituspalveluyritys ei täytä 6 luvun 2 a §:ssä ja 6 b luvun 1 a §:ssä asetettuja vaatimuksia ja muiden hallinnollisten toimenpiteiden soveltaminen ei todennäköisesti riittävästi paranna järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita niin nopeasti kuin olisi tarpeen.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Edellä 1 momentin 1 kohtaa sovellettaessa katsotaan, että likviditeettiriskiä tai -riskitekijöitä ei ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetyllä maksuvalmiusvaatimuksella vain, jos sellaisen likviditeetin määrät ja tyytit, joita Finanssivalvonta pitää riittävänä suoritettuaan vakavaraisuuden arvioinnin sijoituspalveluyrityksen 6 luvun 2 a §:n 1 momentin mukaisesti toteuttaman arvioinnin perusteella, ovat suuremmat kuin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetty sijoituspalveluyrityksen maksuvalmiusvaatimus.

Finanssivalvonnan on määritettävä 5 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisen erityisen maksuvalmiusvaatimuksen taso edellä tämän pykälän 2 momentin mukaisesti riittävänä pidetyn likviditeetin ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetyn maksuvalmiusvaatimuksen erotuksena.

Finanssivalvonnan on vaadittava, että sijoituspalveluyritys täyttää 5 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitetun erityisen maksuvalmiusvaatimuksen käteisvaroilla EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 43 artiklan mukaisesti.

Finanssivalvonnan on kirjallisesti perusteltava päätöksensä asettaa erityinen maksuvalmiusvaatimus 5 §:n 1 momentin 11 alakohdan nojalla antamalla selkeä selvitys tämän pykälän 1—3 momentissa tarkoitettuja seikkoja koskevasta täysimääräisestä arvioinnista.

9 §

Yhteistyö kriisinratkaisuviranomaisten kanssa

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Rahoitusvakaustalvostolle 5 §:n 1 momentin 1 alakohdan mukaisesti asetetusta omien varojen lisävaatimuksesta, jota edellytetään kriisinratkaisudirektiivin soveltamisalaan kuuluvalta sijoituspalveluyritykseltä, ja mahdollisista luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuista mukauttamista koskevasta ohjeistuksesta.

10 §

Julkistamisvaatimukset

Finanssivalvonta voi vaatia sijoituspalveluyritystä, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädetyjä edellytyksiä, sekä mainitun asetuksen 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä julkistamaan mainitun asetuksen 46 artiklassa tarkoitettut tiedot useammin kuin kerran vuodessa ja asettamaan julkistamiselle määräajat.

Finanssivalvonta voi vaatia 1 momentissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä käyttämään muiden kuin tilinpäätösasiakirjojen julkistamiseen tiettyjä muita viestintäkanavia ja paikkoja, erityisesti sijoituspalveluyrityksen verkkosivuja.

Finanssivalvonta voi vaatia emoyritystä julkistamaan vuosittain kuvauksen sijoituspalveluyrityksen ryhmän oikeudellisesta rakenteesta, hallinnointi- ja ohjausrakenteesta sekä organisaatio- rakenteesta 3 luvun 3 ja 4 §:n, 6 a luvun 1 §:n ja 6 b luvun 1 a §:n mukaisesti joko kokonaisuudessaan tai esittämällä viittaukset vastaaviin tietoihin.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

11 §

Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle:

- 1) 2 §:ssä tarkoitetusta arviointiprosessista;
- 2) 5, 6 ja 7 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi käytettävästä menetelmästä;
- 3) 15 luvussa tarkoitettujen hallinnollisten seuraamusten taso.

12 §

Valvojan määrittäminen

Finanssivalvonta vastaa konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta, jos se toimii sijoituspalveluyrityksen Euroopan unioniin sijoittuneen emoyrityksen toimivaltaisena viranomaisena.

Jos sijoituspalveluyrityksen emoyritys on Euroopan unionissa emoyrityksenä toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai unionissa emoyrityksenä toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa kyseisen sijoituspalveluyrityksen toimivaltainen viranomainen.

Jos kahdella tai useammalla sijoituspalveluyrityksellä, jotka ovat saaneet toimiluvan kahdessa tai useammassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, on sama unionissa emoyrityksenä toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai sama unionissa emoyrityksenä toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen osalta toimivaltainen viranomainen, jolla on toimilupa siinä jäsenvaltiossa, jossa sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö on perustettu.

Jos kahdessa tai useammassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden kahden tai useamman sijoituspalveluyrityksen emoyritykset muodostuvat useammista sijoitusalan holdingyhtiöistä tai rahoitusalan sekaholdingyhtiöistä, joiden pääkonttorit ovat eri jäsenvaltioissa, ja jos jokaisessa näistä jäsenvaltioista on sijoituspalveluyritys, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen, **jonka taseen loppusumma on suurin, toimivaltainen viranomainen.**

Jos kahdella tai useammalla sijoituspalveluyrityksellä, jotka ovat saaneet toimiluvan Euroopan unionissa, on emoyrityksenä sama unionissa toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai sama unionissa toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö eikä mikään näistä sijoituspalveluyrityksistä ole saanut toimilupaa siinä jäsenvaltiossa, jossa sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö on perustettu, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen, jonka taseen loppusumma on suurin, toimivaltainen viranomainen.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia olla soveltamatta 3, 4 ja 5 momentissa tarkoitettuja perusteita, jos niiden soveltaminen olisi epätarkoituksenmukaista konsolidoidun tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen tehokkaan valvonnan kannalta ottaen huomioon kyseessä olevat sijoituspalveluyritykset ja niiden toimintojen merkitys asianomaisissa jäsenvaltioissa, ja nimetä jonkin muun ~~viranomaisen~~ toimivaltaisen viranomaisen toteuttamaan pääomavaatimuksen noudattamisen konsolidoidun valvonnan tai valvonnan. Toimivaltaisten viranomaisten on tällaisissa tapauksissa ennen päätöksen tekemistä annettava Euroopan unionissa emoyrityksenä toimivalle sijoitus-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

tusalan holdingyhtiölle tai unionissa emoyrityksenä toimivalle rahoitusalan sekaholdingyhtiölle tai sille sijoituspalveluyritykselle, jonka taseen loppusumma on suurin, mahdollisuus esittää kantansa kyseisestä päätöksestä. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle kaikista tällaisista päätöksistään.

13 §

Valvontaan liittyvät erityiset tehtävät

Jos Finanssivalvonta vastaa 12 §:n mukaisesti valvonnasta ja valvontaa varten on perustettu Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettu valvontakollegio, valvontakollegion on sen lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 65 c §:ssä säädetään valvontakollegion tehtävistä ja toiminnasta, suoritettava seuraavat tehtävät:

1) valvonnassa tarvittavien tietojen tarkastaminen ja tietopyyntöjen koordinointi silloin, kun se on tarpeen konsolidoidun valvonnan helpottamiseksi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 7 artiklan mukaisesti. **Sijoituspalveluyrityksen konsernin** osalta merkityksellisiin tietoihin sisältyy selvitys **konsernin** oikeudellisesta rakenteesta sekä hallinnointi- ja ohjausrakenteesta ja **konsernin** säänneltyjen yritysten toimivaltaisista viranomaisista. Organisaatio selvityksen tulee kattaa kaikki säännellyt ja sääntelemättömät yritykset, sääntelemättömät tytäryritykset ja emoyritykset;

2) tietojen jakaminen epäsuotuisista muutoksista sijoituspalveluyrityksessä tai sellaisissa sijoituspalveluyrityksen **konserniin** kuuluvissa muissa yrityksissä, joilla voisi olla vaikutusta sijoituspalveluyritykseen;

3) tietojen jakaminen sijoituspalveluyritykselle vakavaraisuussäännösten noudattamiseksi määrätyistä huomattavista seuraamuksista ja poikkeustoimenpiteistä sekä 5 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisen omien varojen vaatimuksen asettamisesta.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei ole toimitettu ilman aiheetonta viivytystä tai jos yhteistyöpyyntö on hylätty tai siihen ei ole vastattu kohtuullisessa ajassa, erityisesti kun on kysymys merkityksellisten tietojen vaihdosta, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

14 §

Tietojenvaihto kriisitilanteissa

Jos Finanssivalvonta vastaa 12 §:n mukaisesti valvonnasta, sen on varoitettava kriisitilanteesta mukaan lukien Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 18 artiklassa kuvattu tilanne tai tilanne, jossa markkinoiden muutokset ovat epäsuotuisia ja joka mahdollisesti vaarantaa markkinoiden likviditeetin ja rahoitusjärjestelmän vakauden jossakin niistä Euroopan unionin jäsenvaltioista, joissa sijoituspalveluyritysryhmään kuuluville yrityksille on myönnetty toimilupa. Finanssivalvonnan tulee ottaen huomioon, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

säädetään viranomaisen salassapitovelvollisuudesta ja yhteistyöstä kolmansien maiden viranomaisten kanssa ja tilintarkastajien ilmoitusvelvollisuudesta, tehdä ilmoitus mahdollisimman pian Euroopan pankkivalvontaviranomaiselle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle sekä kaikille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille ja ilmoittaa niille tehtävien suorittamisen kannalta olennaiset tiedot.

15 §

Yhteistyö ja tietojenvaihto sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin mukaisten tehtävien hoitamisessa

Finanssivalvonnan on tehtävä tiivistä yhteistyötä muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa tässä laissa säädettyjen vakavaraisuuden valvontatehtävien suorittamiseksi erityisesti vaihtamalla viipymättä muun muassa seuraavia sijoituspalveluyrityksiä koskevia tietoja:

- 1) tiedot sijoituspalveluyrityksen liikkeenjohto- ja omistusrakenteesta;
- 2) tiedot siitä, miten sijoituspalveluyritys noudattaa omien varojen vaatimuksia;
- 3) tiedot siitä, miten sijoituspalveluyritys noudattaa keskittymäriskiä koskevia vaatimuksia ja maksuvalmiusvaatimuksia;
- 4) muut merkitykselliset tekijät, jotka voivat vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen riskeihin.

Finanssivalvonnan on kotijäsenvaltion toimivaltaisena viranomaisena toimiessaan toimitettava välittömästi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille kaikki tiedot ja havainnot sijoituspalveluyrityksen toimintaa valvoessaan toteamistaan mahdollisista ongelmista ja riskeistä, joita sijoituspalveluyrityksestä aiheutuu sen asiakkaiden suojelulle tai rahoitusjärjestelmän vakaudelle vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

Finanssivalvonnan on toimittava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten toimittamien tietojen perusteella toteuttamalla kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla vältetään tai korjataan 2 momentissa tarkoitettut mahdolliset ongelmat ja riskit. Finanssivalvonnan on pyynnöstä ilmoitettava yksityiskohtaisesti vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, miten se on ottanut huomioon kyseisten toimivaltaisten viranomaisten toimittamat tiedot ja havainnot.

Finanssivalvonta voi pyytää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan edellytyksen arvioinnissa toimiessaan sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisena viranomaisena määräysosapuolen kotijäsenvaltion toimivaltaista viranomaista toimittamaan tietoja asianomaisen sijoituspalveluyrityksen vakuusvaatimuksen laskennassa käytetyistä vakuusmallista ja parametreista.

16 §

Finanssivalvonnan tarkastus- ja tietojensaantioikeus

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus toteuttaa Suomessa paikalla tehtäviä tarkastuksia ja todentamisia ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeessä liittyen sen toimintaan Suomessa ja vaatia tietoja sivuliikkeen toiminnasta, jos Finanssivalvonta katsoo sen olevan tarpeen rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamiseksi Suomessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitettun tarkastuksen tai todentamisen toteutusta kuultava ETA-sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion viranomaisia.

Finanssivalvonnan on viipymättä 1 momentissa tarkoitettun tarkastuksen tai todentamisen jälkeen ilmoitettava ETA-sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion viranomaiselle riskiarvioinnin kannalta merkitykselliset saadut tiedot ja havainnot.

Finanssivalvonnan tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta on lisäksi voimassa, mitä muualla laisissa säädetään.

17 §

Kolmansien maiden valvonnan ja muiden valvontatekniikoiden arviointi

Finanssivalvonnan on arvioitava kolmannen maan valvonnan tason vastaavuutta tilanteessa jossa vähintään kaksi sijoituspalveluyritystä, jotka ovat sellaisen saman emoyrityksen tytäryrityksiä, jonka pääkonttori on kolmannessa maassa, eivät kuulu tehokkaan valvonnan piiriin ryhmän tasolla.

Mikäli Finanssivalvonta toimisi ryhmän valvojana ja se toteaisi, että vastaavaa valvontaa ei sovelleta, on sen päätettävä sellaisista valvontatoimista, joilla saavutetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 7 ja 8 artiklan mukaiset valvontatavoitteet, kuultuaan ensin muita toimivaltaisia viranomaisia. Kaikista tässä pykälässä tarkoitetuista valvontatoimista on ilmoitettava muille asianomaisille viranomaisille, Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan komissiolle.

Jos Finanssivalvonta on ryhmän valvoja ja jos emoyritys on sijoittautunut Euroopan unioniin, Finanssivalvonta voi vaatia sijoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön perustamista unionissa ja soveltaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 7 ja 8 artiklaa kyseiseen sijoitusalan holdingyhtiöön tai kyseiseen rahoitusalan sekaholdingyhtiöön.

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset 6, 7 ja 10 §:n täytäntöönpanosta ja tässä luvussa tarkoitetuista taloudellisista edellytyksistä ja niiden valvonnan edellyttämästä säännöllisestä tietojenantamisvelvollisuudesta.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

3 §

Omien osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankintaa koskevat rajoitukset

Sijoituspalveluyritys ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys saa antaa lainaa omien ja emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen taikka ottaa niitä pantiksi ai-noastaan 2 ja 3 momentissa säädetyin rajoituksin. Vakuuden asettaminen sijoituspalveluyrityk-sen tai sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen varoista edellä tarkoitetun lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Sijoituspalveluyritys ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin sekä velkakir-jalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos:

1) ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoi-tetulla säännellyllä markkinalla;

2) lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu sijoituspalveluyrityksen tai sen sijoituspalve-lukonsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tavanomaiseen liiketoimintaan; ja

3) laina on annettu taikka pantti otettu sijoituspalveluyrityksen toiminnassa noudatetuin tavan-omaisin ehdoin.

Sijoituspalveluyritys ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys saa ottaa pan-tiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lai-nan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan yhtä kymmenesosaa lainan anta-neen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

~~Mitä 1—3 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja sen sijoituspalvelukonsolidoin-tiryhmästä, sovelletaan vastaavasti luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidoin-tiryhmään ja siihen kuuluvaan sijoituspalveluyritykseen.~~

10 §

Määräysvallan hankkiminen kolmannessa maassa sijaitsevassa yrityksessä

Sijoituspalveluyrityksen tai sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on il-moitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, jos se aikoo hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tar-koitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa taikka vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on kolmannessa maas-sa.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vas-taanottamisesta kieltää määräysvallan hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen so-vellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat sijoituspalve-luyrityksen tai sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen liitettävistä tiedoista ja muista vastaavista ilmoitusmenettelyssä noudatettavista seikoista.

11 §

Sijoituspalveluyrityksen kuuluminen ulkomaiseen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään, ulkomaiseen luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Jos sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään, jonka ylin emoyritys sijaitsee kolmannessa maassa, sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko sijoituspalvelukonsolidointiryhmää vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään; tai
- 2) konsolidoitu vakavaraisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit, sijoituspalvelukonsolidointiryhmän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia.

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydettävä lausunto 1 momentissa tarkoitettuun sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvien, toisessa ETA-valtiossa säänneltyjen ulkomaisten luottolaitosten ja suomalaista sijoituspalveluyritystä vastaavien yritysten valvonnasta vastaavilta ulkomaan viranomaisilta, Euroopan pankkiviranomaiselta ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselta. Finanssivalvonnan on tehtyään 2 momentissa tarkoitettua päätöksen ilmoitettava siitä näille viranomaisille sekä Euroopan komissiolle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, jos tämä viranomainen on katsonut, että sijoituspalvelukonsolidointiryhmä täyttää 1 momentissa säädetty edellytykset.

Mitä 1 momentissa säädetään sijoituspalvelukonsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

2 §

Korvausrahaston säännöt

Säännöissä tulee olla tässä ja muualla laissa olevia säännöksiä täydentävät määräykset ainakin siitä:

- 5) voidaanko rahaston pääomaa kattaa vakuutuksin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai sijoituspalvelukonsolidointiryhmään tai luottolaitostoiminnasta ane-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

tun lain mukaiseen konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin ja, jos voidaan, kuinka suuri osa;

14 §

Korvausrahaston pääoma

Korvausrahaston pääoman ja pääomasta rahana maksettavan osuuden erotus voidaan kattaa vakuutuksin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai luottolaitostoinnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin. Finanssivalvonnan on vuosittain tarkistettava, että korvausrahaston rahana maksettavaa pääomaa on kartutettu tasaisesti. Vakuutus tai sitova luottolupaus on otettava korvausrahaston nimiin ja korvausrahastoon kuuluvien sijoituspalveluyritysten on yhteisesti katettava siitä aiheutuvat kustannukset.

15 §

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius

Korvausrahaston varoja ei saa sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitetun vakuusrahaston taikka rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

Mitä 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä ja vaihtoehtorahastojen hoitajasta, koskee myös korvausrahaston jäsenenä olevaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä sekä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä ja ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Korvausrahaston varoja voidaan kuitenkin sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston tai ulkomaisen rahastoyhtiön hallinnoiman yhteissijoitusyrityksen varoihin, jos yhteissijoitusyritystä sen kotivaltion lainsäädännön mukaan koskevat sijoitusrahastolain 9 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavat vaatimukset yhteissijoitusyrityksen varojen pitämisestä erillään rahastoyhtiön varoista.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvasta yrityksestä, sovelletaan vastaavasti luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään ja siihen kuuluvaan luottolaitokseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

12 luku

Salassapito ja asiakkaan tunteminen

1 §

Salassapitovelvollisuus

Joka sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, sijoituspalveluyritysten yhteenliittymän taikka sijoituspalveluyrityksen asiamiehen tai muun sijoituspalveluyrityksen lukuun toimivan yrityksen toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liikesalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa sijoituspalveluyrityksen yhtiökokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle.

2 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sijoituspalveluyrityksellä, sen omistusyhteisöllä ja sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella sekä sijoituspalveluyritysten yhteenliittymällä on velvollisuus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

Jollei yleisestä tietosuojasetuksesta muuta johdu, sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, sijoituspalvelukonsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, sijoituspalvelukonsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske yleisen tietosuojasetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sijoituspalveluyritys ja sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

momentissa säädetään, ei koske yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus luovuttaa toiselle sijoituspalveluyritykselle, luottolaitokselle, rahoituslaitokselle tai maksulaitokselle näihin kohdistuvista rikoksista luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 18 a §:ssä tarkoitettuja välttämättömät tiedot rahoitusmarkkinoilla toimiviin yrityksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi.

3 §

Asiakkaan tunteminen

Sijoituspalveluyrityksen ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Sijoituspalveluyrityksen ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja se, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Sijoituspalveluyrityksellä ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

1) tämän lain 6 b luvun 1 a ja 2 §:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, 7—11 §:n säännökset palkitsemisesta, 2 a ja 2 b §:n säännökset riskien hallinnasta sekä osakeyhtiölain säännökset varojen jakamista koskevista rajoituksista;

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvun 1—3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen konsolidointiryhmän sekä sijoituspalvelukonsolidointiryhmän velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytys-suunnitelma sekä elvytysuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 3 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös tietojen ilmoittamisesta viranomaisille;

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

4) tämän lain 6 b luvun 2 c §:n säännökset sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön sekä sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön tytäryhtiöiden välisten liiketoimien seuraamisesta ja riskienhallinnasta.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 kohdassa mainittujen 6 b luvun 1 a, 2 a, 2 b tai 7—11 §:n säännösten nojalla tämän lain 6 b luvun 1 a §:n 2 momentissa tarkoitettulle EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttävälle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 kohdan nojalla muille kuin sijoituspalveluyritykselle ja sen kanssa samaan sijoituspalveluryhmään kuuluvalla yritykselle taikka monialan holdingyhtiölle sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) sijoituspalveluyritys ei ilmoita tai antaa epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja Finanssivalvonnalle tietoja siitä, miten se täyttää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklassa säädetty omien varojen vaatimukset, ja rikkoo siten mainitun asetuksen 54 artiklan 1 kohdan b alakohtaa;

2) sijoituspalveluyritys ei ilmoita Finanssivalvonnalle tietoja keskittymäriskistä taikka antaa siitä epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja, ja rikkoo siten EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 54 artiklan 1 kohdan e alakohtaa;

3) sijoituspalveluyrityksellä on EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 37 artiklassa säädetty rajat ylittävä keskittymäriski;

4) sijoituspalveluyrityksellä ei toistuvasti tai pysyvästi ole likvidejä varoja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 43 artiklan vastaisesti;

5) sijoituspalveluyritys ei julkista tietoja taikka antaa epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja ja rikkoo siten EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kuudennen osan säännöksiä;

6) sijoituspalveluyritys suorittaa maksun sen omiin varoihin sisältyvien rahoitusvälineiden haltijoille tapauksissa, joissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 28, 52 tai 63 artiklassa kielletään tällaiset maksut omiin varoihin sisältyvien rahoitusvälineiden haltijoille;

7) sijoituspalveluyritys sallii, että yksi tai useampi henkilö, joka ei noudata luottolaitosdirektiivin 91 artiklan säännöksiä, tulee hallituksen jäseneksi tai pysyy sen jäsenenä.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi:

4) 6 b luvun 2 a, 2 b, 3 ja 4 §:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä;

6) 6 b luvun 12 §:n 1 momentin säännös rikkomuksista ilmoittamisesta;

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5—7 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä kriisinratkaisudirektiivin, luottolaitosdirektiivin, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin sekä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

16 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahoisto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen taikka sovellettaessa tämän lain 6 luvun 2 b §:ssä säädetyin edellytyksin EU:n vakavaraisuusasetuksen sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen, luottolaitosdirektiivin tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten taikka korvausrahoiston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä, EU:n rahoitusvälineiden markkinat-asetusta, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetusta taikka sovellettaessa tämän lain 6 luvun 2 b §:ssä säädetyin edellytyksin EU:n vakavaraisuusasetuksen tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, luottolaitosdirektiiviin, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2, 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n tai 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen EU vakavaraisuusasetuksen, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoituspalveluyritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2 tai 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n tai 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 16 kohta, sellaisena kuin se on laissa 752/2012,

muutetaan 4 §:n 4 momentin 9 kohta, 5 §:n 38 kohta, 6 §:n 11, 12 ja 19 kohta, 10 §:n 1 momentin 6 kohta, 25 b §, 26 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto, 29 §:n 5 momentti, 31 §:n 2 momentti, 41 §:n 4 momentti sekä 7 momentin 1 ja 3 kohta, 41 a §:n 1—6, 8, 9 ja 11—13 momentti sekä 15 momentin 1 ja 3 kohta, 43 §:n 4 momentti, 44 a §:n 2 momentti, 54 §:n 1 momentin 5 kohta, 65 c §:n 2 momentin 8 kohta, 67 §:n 4 momentti ja 71 §:n 1 momentin 18 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 4 momentin 9 kohta sekä 6 §:n 12 ja 19 kohta laissa 1071/2017, 5 §:n 38 kohta laissa 574/2019, 6 §:n 11 kohta ja 65 c §:n 2 momentin 8 kohta laissa 311/2015, 10 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 820/2017, 25 b § laissa 520/2016, 26 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto laissa 575/2017, 29 §:n 5 momentti, 41 a §:n 3 ja 13 momentti sekä 43 §:n 4 momentti laissa 215/2019, 41 §:n 4 momentti laissa 611/2014 sekä 7 momentin 1 ja 3 kohta laissa 1279/2015, 41 a §:n 1, 2, 4, 5, 8, 9 ja 11 momentti sekä 15 momentin 1 ja 3 kohta sekä 44 a §:n 2 momentti laissa 241/2018, 41 a §:n 6 momentti laissa 1229/2018 ja 12 momentti laissa 316/2020, 54 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 170/2014 sekä 71 §:n 1 momentin 18 kohta laissa 569/2020, sekä

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1108/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019 ja 316/2020, uusi 39 kohta, 6 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 352/2017, 1071/2017 ja 296/2019, uusi 20 kohta, 18 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1442/2016, uusi 4 momentti, 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 170/2014, 611/2014, 311/2015, 1442/2016, 575/2017 ja 270/2021, uusi 10 momentti, 54 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013 ja 170/2014, uusi 6 kohta, 65 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 985/2013 ja 311/2015, uusi 3 momentti, 65 c §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 311/2015, uusi 9 kohta, 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 752/2012, 611/2014, 651/2014, 1198/2014, 505/2015, 520/2016, 1442/2016, 446/2017, 1071/2017, 402/2018, 574/2019, 569/2020 ja 270/2021, uusi 19 kohta seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

4 §

Valvottavat

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

9) työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettua työllisyysraha-
toa;

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoillatoimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

38) virtuaalivaluutan tarjoajista annetussa laissa (572/2019) tarkoitettua virtuaalivaluutan tar-
joajaa;

39) sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettua monialan holdingyhtiötä.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *ryhmävalvonnalla* luottolaitosten tai sijoituspalveluyritysten konsolidoitua valvontaa, va-
kuutusyritysten ryhmävalvontaa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa;

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsoli-
dointiryhmää, sijoituspalvelulain 1 luvun 21 a §:ssä tarkoitettua sijoituspalvelukonsolidointiryh-
mää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyritysryhmää ja rahoi-
tus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutus-
ryhmittymää;

19) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

20) *merkittävällä sidoksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 26 §:n 1 momentin 15 kohdassa, luot-
tolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 12 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitet-
tua tilannetta, jossa kahden tai useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välillä on tar-
kemmin säädetyt edellytykset täyttävä sidos.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4, 4 a, 7 ja 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä, 4 d §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen hyväksymistä, 4 e §:ssä tarkoitettua menettelyä, 6 §:ssä tarkoitettua menettelyä, 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta taikka luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

18 §

Oikeus saada tietoja valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta

Mitä 1 momentissa säädetään valvottavasta ja muusta finanssimarkkinoilla toimivasta, koskee myös yritystä, joka valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan asiamiehenä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 6 §:ssä tarkoitettuna sidonnaisasiamiehenä taikka muuten valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimeksiannosta hoitaa tämän liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmään, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä.

25 b §

Virka-apu

Finanssivalvonnalla on oikeus tehtäviensä suorittamiseksi saada pyynnöstä poliisilta virka-apua.

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopettavaksi

Finanssivalvonnan on esitettävä yksinomaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavan luottolaitoksen toimiluvan perumista EKP:lle, jos luottolaitoksen kokonaisvarojen keskiarvo on viiden peräkkäisen vuoden ajan mainitussa lainkohdassa säädettyä kynnysarvoa alhaisempi.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

29 §

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuskassaa, työttömyyskassaa, sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, sitä, joka on vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:n perusteella merkitty lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin, ja arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä.

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Toimilupavalvottavan tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettua seikasta tai päätöksestä, jonka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä valvottavan kanssa samaan ryhmittymään tai konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka valvottavaan merkittävässä sidoksessa olevassa yhteisössä.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

1) EU:n vakavaraisuusasetusta soveltavan luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun oikeushenkilön osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa, kriisintarkkailulain 18 luvun 1 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 10 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään kaksi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa taikka tämän lain 40 §:n 2 momentin 7 kohdassa mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 4 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 15 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään miljoona euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään miljoona euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 500 000 euroa.

Jos 11 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee viitearvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista, siinä mainitun asetuksen 4 artiklan rikkomisesta oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi, ja 15 artiklan rikkomisesta enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

1) EU:n vakavaraisuusasetusta soveltavan luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää, **tai jos sen on laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös** tai jos se kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa, tai, jos oikeushenkilön on laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos se kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistamisesta, sovelletaan myös 26—28, 28 a, 28 b, 29, 32 c, 33 ja 33 a §:ssä ja sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä tarkoitettujen päätösten julkistamiseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

44 a §

Seuraamuksista ja muista päätöksistä ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille

Mitä 1 momentin 1—3 kohdassa säädetään seuraamuksesta ilmoittamisesta, sovelletaan myös tämän lain 26—28, 28 a, 28 b, 29, 32 c, 33 ja 33 a §:ssä, sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä ja vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 ja 70 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin.

54 §

Kolmannen maan valvottavan valvonta ja yhteistyö kolmannen maan valtion valvontaviranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sellaisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa:

5) jonka kanssa on tarpeen ottaa käyttöön vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU tehokkaaksi soveltamiseksi tarvittavat ja tehokkaan tietojenvaihdon mahdollistavat yhteistyöjärjestelyt;

6) jonka kanssa on tarpeen ottaa käyttöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/2034 tehokkaaksi soveltamiseksi tarvittavat ja tehokkaan tietojenvaihdon mahdollistavat yhteistyöjärjestelyt.

65 b §

Valvontakollegion perustaminen

Finanssivalvonnan on perustettava valvontakollegio myös, jos se on tarpeen sovellettaessa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohtaa ja 2 kohtaa vakuusmallia koskevien asiaankuuluvien tietojen vaihtamiseksi ja päivittämiseksi ehdot täyttävien keskusvastapuolten valvontaviranomaisten kanssa. Finanssivalvonta voi tarvittaessa perustaa valvontakollegion myös, jos Suomessa toimivan sijoituspalveluyrityksen, Euroopan unionissa emoyrityksenä toimivan sijoitusalan holdingyhtiön tai unionissa emoyrityksenä toimivan rahoitusalan sekaholdingyhtiön johtaman sijoituspalveluyrityksryhmän tytäryritykset sijaitsevat kolmannessa maassa.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

8) menettelytavat vakuutusyhtiölain 26 luvun 6, 28, 30 ja 32 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi ja 26 luvun 11 §:n 4 momentissa tarkoitettun ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseksi;

9) tietopyyntöjen koordinointi tapauksissa, joissa useiden samaan ryhmään kuuluvien sijoituspalveluyritysten toimivaltaisten viranomaisten on pyydettävä tietoja joko määräytösapuolen kotijäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta tai ehdot täyttävän keskusvastapuolen toimivaltaiselta viranomaiselta tietoja, jotka liittyvät asianomaisen sijoituspalveluyrityksen vakuusvaatimuksen laskennassa käytettäviin vakuusmalliin ja parametreihin.

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

Finanssivalvontaan sovelletaan sen suorittaessa tässä pykälässä tarkoitettuun valvontasopimukseen tai kotivaltion valvontaviranomaisen muuten todistettavasti antamaan suostumukseen perustuvia tarkastustehtäviä, mitä 18, 19 ja 23—25 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta, 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa ja 33 a §:ssä uhkasakon asettamisesta tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

18) kuluttaja-asiamiehelle sen valvontatehtävien hoitamista varten;

19) Euroopan komissiolle sellaisia finanssimarkkinoiden valvontaan liittyviä tietoja, jotka ovat tarpeen komissiolle säädetyn toimivallan käyttämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tekoon tai laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 ja 5 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 1 §:n 3 momentti ja 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 luvun 1 §:n 3 momentti laissa 1199/2014, sekä
lisätään 1 luvun 5 §:ään uusi 3 momentti ja 10 §:ään uusi 3 momentti sekä 5 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1073/2017, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain soveltamisesta sijoituspalvelulaisissa (747/2012) tarkoitettuun sijoituspalvelu yritykseen säädetään sijoituspalvelulain 6 luvun 2 b §:ssä.

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista säädetään luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, sekä siinä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa. Luottolaitosta koskevia säännöksiä on lisäksi oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU, jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*, tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

5 §

Luottolaitostoiminta

Luottolaitostoiminnalla tarkoitetaan tässä laissa myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua liiketoimintaa.

10 §

Luottoyhteisö

Luottoyhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua luottolaitosta.

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettu luottolaitos saa harjoittaa mainitussa lainkohdassa ja tässä pykälässä tarkoitettua liiketoimintaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

4.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain(699/2004)4 §:n 4 momentti, 18 §:n b kohta ja 35 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 4 momentti ja 35 §:n 1 momentti laissa 622/2014 sekä 18 §:n b kohta laissa 763/2012, seuraavasti:

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot

Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai sovellettaessa 1 momenttia kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1—3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvo, joka lasketaan luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, mukaisesti. Omistusyhteyserityksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteyserityksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka vastaa nimittämisen- tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaismäärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistusosuuden perusteella laskettu määrä.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

b) sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2033 9 artiklan mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalveluyritys;

35 §

Säännellyn yrityksen kuuluminen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Finanssivalvonnan on tehtävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 14 §:ssä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös, jos luottolaitos tai sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka ylimmän emoyrityksen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja säännellyn yrityksen ylin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva emoyritys täyttää tämän lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

5.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahastolain (213/2019) 1 luvun 3 §:n 10 kohta, 3 luvun 1 §:n 4 ja 5 momentti, **5 luvun 3 §:n 4 momentti** sekä 20 luvun 9 §, sekä
lisätään 1 luvun 3 §:ään uusi 11 kohta seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *arvopaperistamisasetuksella* yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisesti kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/2402;

11) *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033.

3 luku

Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma

1 §

Vähimmäispääoma

Edellä 2 momentissa asetetuista vaatimuksista huolimatta rahastoyhtiön omien varojen määrä ei saa alittaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 13 artiklassa säädettyä määrää tai, jos rahastoyhtiön toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia, Finanssivalvonnan rahastoyhtiön hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 **tai 4** momentissa säädetty perustamispääomavaatimukset

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

5 luku

Vakavaraisuus ja riskienhallinta

3 §

Omien varojen vähimmäispääoma

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan sovelletaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan 1 kohdan a—e alakohtia.

20 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

9 §

Säilytysyhteisön vähimmäispääoma

Säilytysyhteisön osakepääoman on oltava vähinään 750 000 euroa. Perustamispääomaan luetavan osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä ja perustamispääoman on täytettävä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklan mukaiset vaatimukset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

6.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014)2 luvun 5 §:n 2 momentin 14 kohta,6 luvun 2 §:n 4 ja 6 momentti sekä 14 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta ja 7 §, sellaisina

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

kuin niistä ovat 2 luvun 5 §:n 2 momentin 14 kohta laissa 214/2019 sekä 6 luvun 2 §:n 6 momentti ja 14 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 1078/2017, sekä

lisätään 2 luvun 5 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 627/2014, 527/2016, 229/2017, 1078/2017, 1230/2018 ja 214/2019, uusi 15 kohta, sekä 6 luvun 3 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

2 luku

Määritelmät

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

14) *arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksella* arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/2365;

15) *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033.

6 luku

Toimintaedellytykset

2 §

Vähimmäispääoma

Edellä 2 momentissa säädetyistä vaatimuksista huolimatta vaihtoehtorahastojen hoitajan omien varojen määrä ei saa alittaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 13 artiklassa säädettyä määrää tai, jos hoitajan toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia, Finanssivalvonnan vaihtoehtorahastojen hoitajan hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään, vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka tarjoaa 3 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja palveluja, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 tai 4 momentissa säädetty vaatimukset.

3 §

Omien varojen sijoittaminen ja omien varojen laatu

Vaihtoehtorahastojen hoitajan omien varojen laskentaan sovelletaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan 1 kohdan a—e alakohtia.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

2) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä tarjoava sijoituspalveluyritys, jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään 750 000 euroa siten kuin sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään;

7 §

Vähimmäispääoma

Erityisen säilytysyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 150 000 euroa. Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

7.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 1 ja 8 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta ja 4 §:n 3 kohta, sekä
lisätään 8 luvun 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 821/2017 ja 868/2018, uusi 6 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2033, jäljempänä *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetus*, 4 artiklan 1 kohdan 22 alakohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, johon sovelletaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua perustamispääomavaatimusta;

3) *rahoituslaitoksella* luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa tarkoitettua rahoituslaitosta;

4 §

Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

3) luottolaitosdirektiivillä oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

7 §

Omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimus

Edellä 1 momentissa säädettyä vaatimusta laskettaessa sijoituspalveluyrityksille, joihin ei EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 ja 5 kohdan nojalla sovelleta EU:n vakavaraisuusasetusta, EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla vaatimuksella tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta ja EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla vaatimuksella, siltä osin kuin on kyse kokonaisriskin määrästä, tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta kerrottuna luvulla 12,5. Lisäksi kyseisten sijoituspalveluyritysten vaatimusta laskettaessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetyllä harkinnanvaraisella lisäpääomavaatimuksella tarkoitetaan sijoituspalvelulain 6 c luvun 6 §:ssä tarkoitettua omien varojen lisävaatimusta. Tässä momentissa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin ei kuitenkaan sovelleta vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävään vastuiden kokonaismäärään pohjautuvaa vaatimusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

8.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 ja 5 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 3 luvun 19 §:n 1 momentti ja 36 §:n 2 momentti sekä 5 luvun 18 § ja 19 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 luvun 19 §:n 1 momentti ja 5 luvun 18 § laissa 295/2019, seuraavasti:

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

19 §

Suora sähköinen markkinoillepääsy

Pörssi voi sallia, että kaupankäyntiosapuolena oleva sijoituspalvelun tarjoaja tarjoaa suoran sähköisen markkinoillepääsyn asiakkaalleen. Suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntitunnusta siten, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan. Suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö, jos asiakas täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset.

36 §

Finanssivalvonnan määräksenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti pörssi voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. Lisäksi Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 3 luvun 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle. Lisäksi Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti suora sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia 3 luvun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

19 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen

Monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään pääsyä koskevien sääntöjen tulee täyttää 3 luvun 15 ja 19 §:ssä edellytetyt vaatimukset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

9.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1076/2017, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

4 §

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,0027
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0027
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,24
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusummax 4	0,0027
eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusummax 4	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu muu vakuutuskassa kuin eläkekassa tai sairauskassa	taseen loppusumma	0,0027
maatalousyrittäjän eläkelaiissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma	0,0027
merimieseläkelaiissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
työttömyysetuuskien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,0027
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettu työttömyyskassojen tukikassa	taseen loppusummax 4	0,0027
valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, Kevasta annetussa laissa (66/2016) tarkoitettu Keva-niminen eläkelaitos, kirkkolaissa (1054/1993) tarkoitettu kirkon eläkerahasto ja ydinjätehuoltorahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0009

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0014
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0018
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0027
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,10
sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,0009
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoitusneuvonnan liikevaihto	0,32
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettua toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja	vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, joka tarjoaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tai 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua liitännäispalvelua	näiden palvelutoimintojen liikevaihto	0,32
yhteisö, joka Suomessa toimiluvan nojalla sekä hallinnoi sijoitusrahastoa että hoitaa vaihtoehtorahastoa	Suomessa hallinnoitujen sijoitusrahastojen ja hoitettujen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi	liikevaihto	1,24 ja vähintään 50 000 euroa
sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,32
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,10
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,63
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,14
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,32

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, jonka hoitama vaihtoehtorahasto on sijoittautunut ETA-valtioon tai kolmanteen maahan	vaihtoehtorahastojen hoitajan ulkomailla hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0010
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka ei hoida Suomessa vaihtoehtorahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	liikevaihto	0,32
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,029

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaisissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 420
muu luottolaitos	2 140
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 630
maksulaitos	2 140
vakuutusyhtiö	6 420
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö	2 140
vakuutusyhdistys	1 070
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 284
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	856
työttömyyskassa	6 420
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 420
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 284
valtion eläkerahasto, Keva-niminen eläkelaitos, ydinjätehuoltorahasto ja kirkon eläkerahasto	16 050
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	2 140
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	4 301
rahastoyhtiö	4 280
vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 280
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 420
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 815
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 420
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 070
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 140
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 210
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 070

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 140
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 140
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 210
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu raportointipalvelujen tarjoaja	10 700

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 8 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 4 §:n 5 momentin 1 kohta seuraavasti:

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

4 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan:

1) luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013 soveltavan luottolaitok-

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

sen tai sijoituspalveluyrityksen osalta **mainitun asetuksen** 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

11.

Laki

kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain (566/2020) 18 §:n 4 momentti seuraavasti:

18 §

Seuraamusmaksun suuruus

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan kirjanpitolain (1336/1997) 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa. Jos kyse on luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013 soveltavasta luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä, liikevaihdolla tarkoitetaan kuitenkin mainitun asetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää. Jos kyse on vakuutusyhtiöstä, vakuutusyhdistyksestä tai vakuutusyhtiölain (521/2008) 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitettusta erillisyyhtiöstä, liikevaihdolla tarkoitetaan vakuutusmaksutuloa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

Valiokunnan mietintö TaVM 9/2021 vp

Helsingissä 14.4.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok
varapuheenjohtaja Hanna Kosonen kesk
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väätäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller